

Lovecké salámy

Kam zmizela
tradice?

Tiskárny

Inkoust nad zlato

Bezpečnostní zábrany

Jsou opravdu
bezpečné?

Letní pneumatiky

S jistotou na
mokru i za sucha

Žehličky

Nejlevnější
nevydrží

89 Kč

Občasný tisk se prodraží

Různé zboží, stejná práva

dTest obchodní podmínky

Obchodní podmínky e-shopu mohou mít podobu několika odstavců, ze kterých je vše jasné a přitom v souladu se zákonem. Narazit ale můžete i na několik stránek komplikovaného textu, na jehož pochopení potřebujete právníka. Protože spotřebitelé preferují první variantu, vytvořili jsme vzorové **dTest obchodní podmínky** pro internetový prodej.

Naším cílem je nabídnout prodejcem takové obchodní podmínky, které jsou pro vás **srozumitelnější, přehlednější a jednodušší**, ať už nakupujete elektroniku, kosmetiku či cokoli jiného. Poznáte je snadno a rychle podle značky dTestu.

Existují tři varianty lišící se počtem hvězdiček. Jedna hvězdička značí dodržení zákonného standardu, dvě a tři hvězdičky znamenají **nadstandardní vstřícnost vůči spotřebiteli**.

S dTest obchodními podmínkami máte vy i prodejce jistotu, že obsahují všechny potřebné informace a jsou vždy v souladu s aktuální legislativou. Značku v současnosti **používá již téměř 100 internetových obchodů**.

Vlastníte e-shop a chcete mít obchodní podmínky odpovídající aktuálním legislativním požadavkům, které jsou navíc srozumitelné a vstřícné ke spotřebitelům? Potřebné informace o principech fungování a licenčních podmínkách značky dTest obchodní podmínky naleznete na adrese podnikatel.dtest.cz.

Na adrese www.dtest.cz/dop najdete vedle seznamu internetových obchodů užívajících značku dTestu také znění schválených obchodních podmínek každého e-shopu. Můžete si tak ověřit, zda se shodují s těmi, které obchod prezentuje na svých stránkách.

www.dtest.cz/dop

08

14

24

32

Obsah

Testy

Lovecké salámy

Kam zmizela tradice?
8

Tiskárny

Inkoust nad zlato
14

Dětské bezpečnostní zábrany

Jsou opravdu bezpečné?
24

Letní pneumatiky

S jistotou na mokru i za sucha
32

Napařovací žehličky

Nejlevnější nevydrží
40

Právo

Prodej a nákup použité věci

22

Poškozené bankovky

23

Informační servis

Sladím, sladíš, sladíme

5

Bezpečnost dětí v autech

30

Spotřebitel ve světě

49

Finance

Hypotéky stále levnější.

Jak dlouho ještě?

46

Reakce výrobců na výsledky nezávislých testů, které vám pravidelně každý měsíc nabízíme, bývají různé. Někteří se snaží své výrobky, které neuspěly, zlepšit, jiní vyhrožují soudem, další mlčí. A jak se ukázalo po publikaci testu škodlivých látek ve výrobcích pro děti, někdy mohou mít opravdu „zajímavé“ argumenty.

Test provedený v mezinárodní spolupráci deseti spotřebitelských organizací zaujal výrobce pěnových puzzle podložek Bruin, který se vyjádřil ke zveřejnění výsledků ve francouzském časopise Que Choisir. K nadlimitním hodnotám jedné z testovaných látek, formamidu, poznamenal, že pro francouzský trh jsou u jeho výrobků takové hodnoty nemožné, protože je vyrábí na speciální výrobní lince určené pro tamní trh. Tak aby limity, které ve Francii platí, byly dodrženy. Puzzle podložky Bruin, které se testovaly, byly zakoupeny ve Španělsku a Portugalsku. Zdá se, že tam vyšší obsah škodlivých látek nevadí a výrobce to vlastně otevřeně přiznává. Proč? Prostě kvůli tomu, že v těchto zemích není žádný limit legislativně stanoven.

Zdá se vám to absurdní? Nám také. Tato situace svědčí o tom, že zavedení limitů pro formamid má smysl i v dalších zemích včetně Česka. Proto jsme vyzvali Ministerstvo zdravotnictví ČR k zavedení obdobného limitu i u nás. Ještě dodám, že ve dvou pěnových podložkách dostupných na českém trhu jsme objevili hodnoty formamidu zhruba pětikrát vyšší, než byly naměřeny u zmiňovaného výrobku značky Bruin...

Obracet se budeme na úřady i v souvislosti s výsledky zveřejněnými v aktuálním vydání. Jak se dočtete v testu loveckých salámů, tři nedodržely legislativní požadavky kladené na tento typ výrobku. Smutné je, že jeden z výrobců měl stejné problémy už v minulosti, a to nejen s loveckým salámem, ale i s poličanem, který jsme testovali v roce 2013. Zdá se, že někteří producenti si s kvalitou zkrátka hlavu nelámou a ani nehodlají problémy řešit. Takovým se raději vyhněte.

**d
Test**

XXII. ročník

3. vydání měsíčníku dTest připravili:

Jan Hrouda, Ondřej Jánoška, Olga Šlesingrová, Daniel Pavlis, Jakub Fečko, Jana Šulcová, Lukáš Zelený, Miloš Borovička, Martin Vágnér, neoznačené fotografie Petr Neubert a archiv časopisu, Jiří Novák (ilustrace).

dTest, o.p.s. (IČ: 45770760)

se sídlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10–Vršovice.

Vedoucí redakce: Daniel Pavlis. Vedoucí testování: Jan Hrouda.

Grafický koncept a layout Olga Benešová [Side2], www.side2.cz.

Technické zpracování Elena Saltuariová, Revoluce 1575/2, Praha 4.

Tisk: Moraviapress a.s. Informace o předplatném podá a objednávky přijímá dTest, Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10–Vršovice,

tel.: 241 404 922, e-mail: dtest@dtest.cz. Distribuce: PNS, a.s.Správa distribuce: STRAPER s.r.o. (straper.cz).

dTest je zahrnut v monitoringu médií Anopress IT. Přetisk zapovězen.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha

č.j. 3105/1994.

MK ČR E 6876 Na titulní straně použita ilustrační foto.

ISSN 1210-731X

Toto vydání vychází 26. 2. 2015

© dTest, o.p.s., Praha

Stop drahým osmičkám

Stále více společností používá pro kontakt se svými zákazníky tzv. modré a bílé linky. Za volání na čísla začínající 81 či 84 si však operátoři účtují mnohem vyšší ceny, než by měli, někdy i více než 6 korun za minutu. Navíc volání na tyto linky nebývá zahrnuto do volných minut v rámci tarifu.

Protože je tato situace v rozporu se zájmy spotřebitelů, spustili jsme koncem ledna kampaň Stop drahým osmičkám. Chceme, aby hovory na modré a bílé linky stály stejně jako běžné volání do pevné sítě a aby byly započítávány do volných minut.

Prvním krokem, který jsme podnikli, byla výzva Českému telekomunikačnímu úřadu k přijetí opatření vedoucích k rychlému vyřešení situace. Následně jsme vyzvali 14 největších operátorů ke zdržení se protiprávního jednání.

Další vývoj kampaně můžete sledovat a podpořit na stránce www.dtest.cz/osmicky, kde také můžete napsat své zkušenosti s voláním na „osmičkové“ linky. Kampaň propagujeme i na sociálních sítích Facebook a Twitter jako #StopDrahymOsmickam. Zapojte se i vy a dejte vědět, že s praxí poškozující spotřebitele nesouhlasíte!

© milanmarkovic78 / Fotolia

Evropské spotřebitelské centrum Poplatky při zrušení ubytování

Tuto zimu se lidé obraceli na ESC mimo jiné kvůli sporům o výši storno poplatků za zrušené ubytování v hotelu či penzionu především v Alpách. Částka, kterou měli zaplatit, jim přišla vysoká, protože se téměř rovnala ceně pobytu. Je ale třeba si uvědomit, že smlouvy se mají dodržovat, a pokud je nedodržíme, musíme nést následky. Storno poplatky jsou oprávněné, otázkou však je, v jaké výši.

Při zrušení objednaného pobytu z jakéhokoli důvodu spotřebitelé obvykle platí vysoké storno poplatky, v některých zemích až do výše 100 procent. Taková výše ale není vždy opodstatněná, například podle rakouského práva, které bylo aplikovatelné u některých případů řešených sítí Evropských spotřebitelských center v poslední době.

Jedním z nich byl případ české rodiny, která zrušila svůj pobyt v rakouských Alpách kvůli nemoci dětí. Odmítala se smířit s tím, že má zaplatit skoro stejnou částku, jako kdyby do zimního střediska přijela. Na takový požadavek měl přitom ubytovatel právo, jak vyplývá z rakouského občanského zákoníku, podle kterého by neměl utrpět ztrátu, protože on sám nepochybil a je rizikem spotřebitele, že mu něco v pobytu zabránil.

Rakouský zákon ale také stanoví, že by ubytovatel neměl v takové situaci získat žádnou výhodu. Proto není přípustné, aby storno poplatek dosáhl 100 procent. Vždy totiž existují náklady, které obchodník nemusí vynaložit, například na úklid nebo přípravu pokrmů, a ty je povinen odečíst. Podíl takových nákladů na celkové částce se přitom může lišit v hotelu a malém penzionu, proto se storno poplatky pohybují od 70 do 90 procent.

Mnozí ubytovatelé se ale vedle občanského zákoníku řídí také vzorovými obchodními podmínkami (Hotelvertragsbedingungen), které připravila rakouská hospodářská komora. V nich jsou některé podmínky pro spotřebitele poměrně příznivé. Zrušení pobytu v předstihu tří měsíců je bezplatné, od tří do jednoho měsíce od nástupu pak vyjde na 40 procent. Lhůta kratší než měsíc, ale delší než týden znamená 70procentní storno poplatek a zrušení v průběhu týdne před začátkem pobytu vyjde na 90 procent jeho ceny. Tato pravidla vzešla z rakouské judikatury.

Spotřebitel by storno poplatky hradit nemusel, pokud ubytovatel předemětný pokoj na daný termín ještě stihl obsadit. Pak by nevznikla žádná škoda a obchodník by neměl právo požadovat žádnou platbu od zákazníka, který pobyt zrušil. Taková situace je ale při odřeknutí na poslední chvíli méně pravděpodobná a také těžko prokazatelná.

Evropské spotřebitelské centrum (ESC) poskytuje spotřebitelům informace o jejich právech na jednotném evropském trhu. Právníci ESC bezplatně pomáhají spotřebitelům řešit jejich problémy s obchodníky z jiných zemí EU, Islandu či Norska.

Kontakty na ESC ČR

Štěpánská 15, 120 00 Praha 2

e-mail: esc@coi.cz; telefon: 296 366 155

www.evropskyspotrebitel.cz

Informační servis

Sladím, sladíš, sladíme

Každý z nás si čas od času potřebuje život trochu osladit. Způsobů, jak zahltit smyslové pohárky něčím sladkým, je mnoho, původ sladké chuti jeden jediný – sladidla. Setkat se však můžeme s různými druhy, ať už z hlediska původu nebo nutričních vlastností.

Sacharidy jsou téměř v každé potravíně, sladkou chuť ale mají jen některé z nich – cukry. **Monosacharidy**, nejjednodušší cukry vůbec, jsou tvořeny jedinou cukernou jednotkou. Patří sem například glukóza (hroznový cukr) nebo fruktóza (ovocný cukr). Pokud sacharidy obsahují dvě až deset cukerných jednotek, jedná se o **oligosacharidy**. Do této skupiny spadá i sacharóza známá jako řepný nebo třtinový cukr – disacharid skládající se z jedné molekuly glukózy a jedné molekuly fruktózy. Dalším disacharidem je maltóza (sladový cukr) nebo laktóza (mléčný cukr). Více než deseti cukernými jednotkami jsou pak tvořeny **polysacharidy**, které oproti jednoduchým

cukrům nemají sladkou chuť a neslouží jako okamžitý zdroj energie; představují naopak zásobárnu energie pro naše tělo.

Najdete-li na etiketě potraviny u množství obsažených sacharidů údaj „z toho cukry“, jedná se o nízkomolekulární sacharidy, tedy mono- a oligosacharidy.

Cukr a med

Nejběžnějším disacharidem je **řepný a třtinový cukr**. Sacharóza, jak se tento cukr nazývá, je bílá krystalická látka sladké chuti, která je v přírodě hojně rozšířená a je důležitým produktem metabolismu zelených částí všech rostlin. Sacharóza se u nás získává průmyslovým zpracováním cukrové řepy, která obsahuje v průměru 17 % sacharózy, ve světě pak i z cukrové třtiny.

V dřívějších dobách lidé sladili zásadně medem, který se nepoužíval jen pro dochucení pokrmů, ale byl často vyhledáván i z důvodu svých léčivých účinků. **Med** je včelí produkt, který obsahuje v průměru asi 40 % fruktózy, 30 % glukózy, 1 % sacharózy a 9 % dalších cukrů; zbytek

© Valentina R / Fotolia

tvoří voda a popeloviny. Med je nejen rychlým zdrojem energie, ale také vitamínů, především řady B a C, a minerálních látek.

Zatímco mezi si každý obyvatel České republiky dopřeje v průměru něco kolem 0,8 kg za rok, u cukru se průměrná roční spotřeba pohybuje okolo 36 kg na osobu.

Náhradní sladidla

K dodání sladké chuti potravin se mohou používat také náhradní sladidla. Ta patří mezi tzv. přídatné látky (éčka), pro něž stanovuje pravidla nařízení evropského parlamentu a rady č. 1333/2008 ve znění platných předpisů.

Náhradní sladidla mohou být **přírodní** či **syntetická** (označovaná též jako umělá), význam těchto slov ale může být někdy matoucí. „Některá sladidla, například sorbitol, se v přírodě vyskytují, pro průmyslové použití jsou ale vyráběna synteticky,“ uvedla pro dTest profesorka Jana Dostálová z Vysoké školy chemicko-technologické v Praze. Taková sladidla se označují jako **přírodně identická**.

Zajímavé je, že výrobci potravin se termínu „náhradní“ vyhýbají a na etiketách ho nenajdete. „Pro látky používané jako náhrada cukru je povoleno používat pouze termín sladidla. Výraz ná-

První uměle vyrobené sladidlo, stejně jako většina dalších, bylo objeveno zcela náhodou. Stalo se tak v roce 1879 zásluhou chemiků Remse a Fahlberga, kteří však původně syntetizovali jiné látky. Sacharin, který vznikl jako vedlejší produkt, se dostal do svačiny jednoho z nich, kterou osladil. Začali tedy pracovat na syntéze této látky. Podobně náhodným způsobem byly v roce 1937 syntetizovány cyklamáty a v roce 1965 aspartam.

Aby mohla být látka přidána na seznam náhradních sladidel, musí sloužit k nahrazení cukrů pro produkci potravin se sníženým energetickým obsahem, potravin, které chrání před zubním kazem, nebo potravin bez přidaných cukrů. Dále mohou sloužit jako náhrada cukrů v případech, kdy toto nahrazení umožňuje zvýšení trvanlivosti potravin, nebo k produkci potravin určených pro zvláštní výživu. Náhradní sladidla se nesmí používat ve výživě pro kojence a malé děti.

hradní je podle výrobců potravin, které tato sladidla obsahují, diskriminující a evokuje náhražku a ne plnohodnotný výrobek. Na obalech potravin proto nalezneme pouze termín „sladidlo“ doplněný E kódem nebo chemickým názvem sladidla,“ vysvětluje profesorka Dostálová.

© Dionisvera / Fotolia

V České republice je podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 4/2008 Sb. a nařízení komise (EU) č. 1129/2011 povoleno celkem 17 náhradních sladidel. Ty je možné dělit podle nutriční hodnoty na **energetická** (objemová) a **neenergetická** (nízkokalorická). První skupinu tvoří látky podobné sladivosti jako má sacharóza, pro slazení se jich tedy používá podobné množství jako klasického cukru. V případě nízkokalorických sladidel jde o látky velmi intenzivní chuti, jejichž malé množství nahradí velké množství cukru. Přehled sladivosti různých

sladidel včetně jejich obchodních názvů a symbolu E najdete v tabulce, charakteristiku vybraných pak v další části textu.

Proces schvalování

Aby mohla být náhradní sladidla zařazena na oficiální seznam, musí projít nejdříve schvalovacím procesem Evropské komise, kterému předchází dlouhodobé testování na zdravotní nezávadnost sladidla a teprve pak je smí výrobci zahrnout do výrobního procesu. Jednotlivá sladidla se testují opakovaně a pravidelně. Pro každé umělé sladidlo je stanovena

bezpečná přijatelná denní dávka (ADI – acceptable daily intake), která udává, kolik miligramů dané látky lze denně maximálně přijmout na kilogram tělesné hmotnosti.

Výsledky z jednotlivých studií však mohou být dosti kontroverzní. Zatímco některé pokusy na zvířatech potvrzují při dlouhodobé konzumaci sladidla negativní důsledky na organismus, jiné tato tvrzení popírají. Pro všechny případy je vhodné vyhnout se podávání potravin slazených umělými sladidly malým dětem. ✕

nízkoenergetická sladidla			
sladidlo	obchodní název	symbol E	sladivost ve srovnání se sacharózou ¹⁾
Acesulfam-K	Sunett, SweetOne	E 950	200
Aspartam	Nutrasweet, Equal	E 951	180–200
Cyklamát	Clio, Kandisin	E 952	30
Sacharin	Dukaril, Spolarin, Sweet'n low, Sweet Twin	E 954	300–500
Sukralosa	Splenda	E 955	600
Thaumatococin	Talin	E 957	2000–3000
Neohesperidin dihydrochalcon	NHDC, Neo-DHC	E 959	1900
Steviol-glykosid	Rebiana, Truvia, PureVia	E 960	200–300
Neotam	✕	E 961	7000–13 000
Aspartam-acesulfam	Twinsweet	E 962	350

objemová sladidla			
sladidlo	obchodní název	symbol E	sladivost ve srovnání se sacharózou ¹⁾
Sorbitol a sorbitový sirup	Glucitol, Dulcin	E 420	0,5–1
Mannitol	Osmitrol	E 421	0,5–0,7
Isomalt	Palatinit	E 953	0,5
Maltitol a maltitolový sirup	Maltisorb, Maltisweet	E 965	0,9–1
Laktitol	Galaktosyl-glucitol	E 966	0,5
Xylitol	Birch sugar	E 967	1
Erythritol	Eridex	E 968	0,6–0,8

¹⁾ Relativní sladivost může být různá podle druhu nápoje nebo potraviny.

Zdroj: Chemické listy (2013)

© Cpro / Fotolia

Čím se dá také sladit?

Javorový sirup – získává se za huštění mýzy javoru cukrového (*Acer saccharum*) nebo javoru cukrodárného (*Acer saccharinum*), v jehož míze je koncentrace cukru dvakrát vyšší (7 %). Oba listnaté stromy pocházejí z Kanady. Na výrobu jednoho litru javorového sirupu je zapotřebí asi 40 litrů mýzy. Hlavní sladkou látkou je sacharóza, v menších množstvích jsou přítomny i další cukry.

Jakonový sirup – vyrábí se odpařením šťáv vyliovaných z jakonových hlíz a oblíben byl již starými Inkými pro svoji sladkost a zdravotní prospěšnost. Díky obsahu oligosacharidů, které tělo nestráví, nezvyšuje hladinu glukózy v krvi, je důležitým prebiotikem a zajišťuje dobré trávení ve střevě.

Stévie sladká – tropická, bíle kvetoucí rostlina z Jižní a Střední Ameriky nazývaná také jako stévie cukrová nebo sladká tráva. Je téměř nekalorická, vhodná i pro diabetiky a nepříspěvá k tvorbě zubního kazu. Z celé rostliny, vyjma kořenů, se získává skupina sladkých glykosidů. Hlavní složkou je steviosid, který je až 300x sladší než sacharóza. K doštání je běžně extrakt ze stévie, který je možné použít jako náhradu řepného cukru.

Náhradní sladidla

Acesulfam K neboli acesulfam draselný je syntetické sladidlo označované kódem **E 950**. Acesulfam je asi 200x sladší než sacharóza a má mírně nahořklou chuť. Využívá se hlavně při výrobě slazených minerálních vod, dezertů a jogurtů. V lidském těle se nemetabolizuje a vylučuje se z něj v nezměněném stavu. Obchodní názvy tohoto sladidla jsou Sunett, SweetOne, NutriNova, SupraSweet, DiaVita.

Aspartam (E 951) je jedno z nejznámějších syntetických sladidel. Je asi 200x sladší než sacharóza, oproti některým dalším sladidlům se téměř nevyznačuje vedlejší pachutí. Výsledky řady studií zkoumajících zdravotní nezávadnost se rozcházejí právě u tohoto sladidla, EFSA však zatím škodlivost aspartamu nepotvrdila. Jisté ale je, že mezi jeho metabolity patří fenylalanin, který nesmí konzumovat lidé trpící onemocněním fenylketonurie. Proto musí být na obalu výrobku, který obsahuje aspartam, fakt o přítomnosti fenylalaninu uveden. Aspartam se používá zejména jako náhrada cukru v nízkokalorických nápojích, nealkoholických nápojích, žvýkačkách a v některých mléčných výrobcích. Na trhu se vyskytuje pod obchodními názvy NutraSweet, Canderel, Equal, Fansweet, Irbis.

Sacharin (E 954) je známý také pod názvem **cukerin**.

Je asi 500x sladší než sacharóza a jde o jedno z nejlevnějších sladidel. Většinou se jeho použití kombinuje s dalšími sladidly, protože má hořkou chuť. Využívá se při výrobě dietních potravin, protože se jedná o sladidlo zcela nekalorické, dále se přidává do žvýkaček, ústních past nebo vod. Sacharin se označuje obchodními názvy SugarSweet, SweetTwin, Daimant, Sweet'NLow, Sualin, Dianer.

Thaumatococcus (E 957) je nízkokalorická bílkovinná látka izolovaná z ovocného keře *Thaumatococcus daniellii*, který roste v západní Africe. Thaumatococcus je až 3000x sladší než sacharóza. Používá se pro dosazení mražených výrobků, cukrovinek, džemů, žvýkaček, nealkoholických nápojů, jogurtů a dalších potravin. Obchodní názvy jsou Talin a AmCaSuctin.

Steviol-glykosidy (E 960) jsou nejnověji přidanou látkou na seznam náhradních sladidel. Získávají se z listů rostliny *Stevia rebaudiana* a v lidském těle nepodléhají metabolismu. Pomocí E 960 se sladí například nápoje, dále se přidává do zubních past. Obchodní názvy jsou například Rebiana, Truvia, PureVia.

Xylitol (E 967) je sladidlo obsahující o třetinu méně kalorií v porovnání se sacharózou. V potravinářství se využívá nejen jako sladidlo, ale plní také funkci stabili-

zátoru, zvlhčovačla nebo plnidla. Vytváří chladivý pocit v ústech a nezpůsobuje zubní kaz, proto se využívá například při výrobě žvýkaček, cukrovinek, zmrzlin, pastilek nebo zubních past. Xylitol se dříve vyráběl z březového dřeva, nyní se získává z kukuřice, malin či švestek. Pokud jeho množství v potravině překročí 10 %, musí být na obalu uvedeno, že „nadměrná konzumace může vyvolat projímavé účinky“. Obchodní názvy jsou Puritol, Xyli-Smart.

Sukralóza (E 955) je náhradní sladidlo vyznačující se asi 500–600x vyšší sladivostí než sacharóza. Zároveň patří mezi tepelně nejstabilnější náhradní sladidla, ale také nejdražší. Sukralóza se používá při výrobě cukrovinek, snídaňových tyčinek a nealkoholických nápojů. Obchodní název je Splenda.

Neotam (E 961) je neenergetické náhradní sladidlo, které je až 13 000x sladší než sacharóza. Sladká chuť neotamu je vnímána receptory mnohem déle. Vlastností tohoto sladidla se využívá při výrobě dezertů, mražených krémů nebo cukrovinek.

Test Lovecké salámy

Mohlo by se zdát, že lovecké salámy se od sebe budou lišit jen minimálně, když jsou pro ně potravinovou vyhláškou stanoveny určité požadavky a mají dlouhou tradici výroby. Skutečnost je však jiná, rozdíly jsou mezi nimi velké – jak v obsahu masa či tuku, tak v chuti. Mezi 12 loveckými salámy, které jsme poslali do laboratoře, byly tři, které nevyhovují podmínkám současné legislativy. Při jejich výrobě bylo použito málo kvalitního masa, jeden z nich také překročil maximální povolený obsah tuku.

Kam zmizela tra

adice?

d dobrá rada

Lovecké salámy se od sebe liší svým složením, chutí, balením i cenou. Celkově nejlépe se v našem testu umístil **Kostelecký lovecký salám** (dobře, 248 Kč/kg), který měl nejvyšší obsah masa, splnil legislativní požadavky a velmi dobře chutnal. Za výhodný nákup můžeme označit **Lovecký salám Clever** z Billy (dobře, 160 Kč/kg), který dopadl nejlépe v senzorických zkouškách a na vítěze ztratil jen dvě procenta v celkovém hodnocení. Stejně si vedl poslední dobře hodnocený výrobek, **Lovecký salám Horeca Select** z Makra (dobře, 224 Kč/kg), který obsahoval nejvyšší podíl čisté svalové bílkoviny. Jeho chuť a vůně však nemusí vyhovovat každému. Nejhorším výrobkem testu je 220gramový Lovecký salám z Masokombinátu Polička (nedostatečně, 209 Kč/kg), který neoslnil ve smyslovém hodnocení a nesplnil ani jeden z legislativních požadavků na tento typ salámu. Spolu s ním propadly také lovecké salámy Aro a Krahulík, které nedodržely minimální obsah čisté svalové bílkoviny. Žádný z nich tak nemá právo nést název lovecký salám.

Zní to trochu jako příběh z Kocourkova. Chtěli jsme ochránit lovecký salám, abychom uchovali jeho tradiční recepturu a chuť. Dokonce tak moc, že o jeho zapsání na unijní seznam zaručeně tradičních specialit zprvu usilovali jak Češi, tak Slováci – každý zvlášť. Nakonec se Český a Slovenský svaz zpracovatelů masa v roce 2008 dohodly, že jde o společný zájem a o zápis loveckého salámu mezi unijní speciality žádaly Evropskou komisi společně. Ve své žádosti kromě přesné receptury z padesátých let také uvádějí, že historie výroby loveckého salámu sahá na počátek 20. století. Tehdy se vyráběl hlavně v chladných měsících roku, kdy panovaly příznivější podmínky pro proces výroby i samotné zrání. Dnes jde, jak se píše v dokumentu, o „celoročně vyráběný, tradiční a oblíbený trvanlivý výrobek“.

Nařízením komise EU č. 160/2011 se Češi i Slováci dočkali, lovecký salám

získal možnost při dodržení striktních podmínek užívat modrožluté unijní logo (více o něm v samostatném boxu). Když jsme se však rozhodli otestovat kvalitu loveckých salámů, nenarazili jsme v obchodech ani na jeden, který by tuto známku nesl. Proč? Užívání loga zaručená tradiční specialita (ZTS) je podmíněno použitím uznané tradiční receptury s vymezeným obsahem konkrétního druhu masa, tuku, koření a dalších přísad. Pro výrobce to pak hlavně znamená, že jsou na lovecký salám kladeny vyšší nároky, jejichž pokrytí jim nejspíš za námahu nestojí. Lovecký salám si dovedou vyrobit podle svého a nejspíš levněji. Otázkou však zůstává, co vlastně kupuje koncový zákazník?

Kvalitu surovin nařizuje vyhláška

Lovecký salám jako tepelně neopracovaný fermentovaný masný výrobek musí i bez pečeti ZTS splňovat základní požadavky, které obsahuje potravinová vyhláška č. 326/2001 Sb. Podle ní musí mít minimální trvanlivost 21 dní při teplotě do 20 °C, obsahovat minimálně 15 procent čisté svalové bílkoviny a maximálně 50 procent tuku (v případě ZTS 45 procent). Při jeho výrobě musí být použito jen vepřové a hovězí maso, přidání strojně odděleného masa včetně drůbežího separátu, vlákniny nebo jiných rostlinných či živočišných bílkovin je zakázáno.

Protože jsme chtěli zjistit, zda výrobci alespoň tyto základní kvalitativní požadavky na lovecký salám splňují, co vlastně výrobky obsahují a jaké jsou jejich senzorické kvality, poslali jsme 12 loveckých salámů v celku do laboratoře. Šest z nich zabalili výrobci do perforované fólie, pět bylo balených vakuově a jeden jsme koupili bez obalu.

Výsledky testu nejsou příliš povzbudivé: tři výrobky nesplnily legislativní požadavky na obsah čisté svalové bílkoviny, tedy obsah libového masa, další tři je splnily až po započtení takzvané nejistoty měření. Jeden lovecký salám z Masokombinátu Polička pak ignoroval limity pro oba požadované parametry. Nedosáhl ani na minimální obsah čisté svalové bílkoviny, ani se obsahem tuku nevešel do stanoveného maxima. Všechny tři výrobky, které nesplňují legislativní požadavky, by buď měly upustit od názvu lovecký salám, nebo by se v obchodech neměly vůbec vyskytovat. V našem hodnocení proto mají nedostatečnou známku.

Přeuzená vůně, kyselá chuť i mazlavá konzistence

Legislativa myslí také na smyslovou stránku loveckého salámu. Definuje jeho konzistenci, která má být tužší a pružná, i vzhled, který v ideálním případě odhaluje v nákreji rovnoměrnou mozaiku růžových až hnědých libových a světlých tukových částic. Chuť a vůně loveckého salámu by pak podle vyhlášky měla být příjemná, výrazná po uzení, ostřejí kořeněná a slaná.

V senzorickém hodnocení testovaných salámů byla nejčastější výtkou štiplavá, kyselá a málo slaná chuť a měkká, mazlavá konzistence, která stála za rozostřenou mozaikou na řezu. Většina výrobků si odnesla průměrné hodnocení, horší známka udělena nebyla. Nejhuře skončil jeden z dvojice loveckých salámů z Masokombinátu Polička s měkčí až mazlavou konzistencí, kyselejší štiplavou chutí, neostrou mozaikou a výrazně kouřovou vůní.

Dobře byly hodnoceny lovecké salámy z Kosteckých uzenin a z Tesca (výrobce Pejskar a spol.). Úplně nejlépe, jako jediný s velmi dobrým hodnocením ve všech čtyřech dílčích senzorických zkouškách, obstál lovecký salám značky Clever z Billy (Krahulík – Maso-

závod Krahulčí, a.s.), který hodnotitelé označili za typický a vyvážený.

Ze zkušeností laboratoře plyne, že senzorické vlastnosti loveckých salámů jsou lepší u tyčových, tedy kupovaných vcelku, než krájených a vakuově balených.

Velké rozdíly v obsahu masa

Protože se lovecký salám během výroby suší a dochází v něm k úbytku vody, je výchozí hmotnost salámu i masa vyšší než na konci výrobního procesu. Vyhláška však nepředepisuje žádné minimální množství, proto kolik masa do salámu výrobce použije a jak hodně jej nechá vyschnout, je čistě na něm.

Až na Kostecký lovecký salám, který masa obsahoval nejvíce ze všech (176 g na 100 g výrobku), ale na etiketě tento údaj vůbec neuvádí, lze tuto informaci vyčíst z obalů všech testovaných salámů. U dvou z nich se však uváděné hodnoty neshodují s těmi, které jsme naměřili, a to i když započítáme deseti-procentní nejistotu měření. Jde o lovecké salámy Krahulík, u kterého jsme zjistili vůbec nejméně masa (119 g na 100 g výrobku), a již zmiňovaný lovecký salám z Masokombinátu Polička, který obsahoval 127 g na 100 g. Oba dva udávají na etiketách více masa

(135 respektive 143 g), než jsme v nich našli. Zajímavé je, že v testu byly dva lovecké salámy z Poličky, které deklarovaly totožné složení, ale laboratorní analýzy ukázaly na rozdíly. Zatímco vzorek s nižší gramáží zakoupený v Albertu deklaraci nedodržel, salám téhož výrobce a deklarovaného složení z Makra ano. Obsahoval totiž více masa, a jak se ukázalo, nebyl to jediný rozdíl mezi oběma vzorky.

Je libo libové?

Jedna věc je obsah masa, jiná obsah čisté svalové bílkoviny. Do celkového obsahu masa se totiž počítají i pojivové tkáně nebo kůže, a tak se z této hodnoty o jeho kvalitě příliš nedovíme. K tomu slouží změřený obsah čisté svalové bílkoviny, která je ukazatelem toho, jaké maso výrobce použil. Pro představu uveďme, že vepřová kýta jí obsahuje kolem 20 procent.

Minimální hodnota pro čistou svalovou bílkovinu v loveckém salámu je potravinovou vyhláškou stanovena na 15 procent. My jsme její nejvyšší podíl naměřili u loveckého salámu Horeca Select z Makra (21 %) vyrobeného společností Kmotr – Masna Kroměříž, a.s., nejnižší a podlimitní (12,47 %) u loveckého salámu z poličského masokombinátu zakoupeného v Albertu. Salám stejného výrobce z Makra se do limitu vešel, i když až po započtení nejistoty měření. Legislativní požadavek nesplnily ani lovecké salámy Krahulík (12,86 %), který měl problémy i s deklarací, a Aro z Makra (13,17 %) vyrobený společností Pejskar a spol.

Dodejme, že lovecký salám od této společnosti se již před třemi lety objevil v databázi nejakostních potravin Státní zdravotní a potravinářské inspekce za stejný prohřešek, tedy nedodržení stanoveného minima pro čistou

Život pod mikroskopem

Nedílnou součástí našich potravinových testů bývají i mikrobiologické zkoušky, kterými zjišťujeme, zda výrobky neobsahují pro lidský organismus nežádoucí bakterie. Všechny lovecké salámy jsme podrobili zkoušce na obsah bakterií *Salmonelly* a *Listerie*, v žádném z nich se jejich přítomnost neprokázala. Měřili jsme také aktivitu vody, což je obsah vody, která je dostupná pro růst mikroorganismů a nabývá hodnot od 0 do 1. Čím je hodnota aktivity vody vyšší, tím jsou podmínky pro mikroorganismy příznivější. V testovaných vzorcích naměřené hodnoty nepřesáhly ani u jednoho loveckého salámu vyhláškou povolenou maximální hranici, která činí 0,93.

svalovou bílkovinu. A stejný nedostatek jsme u výrobků této společnosti objevili i v testu poličanů (dTest 7/2013).

Tučnější i méně tučné

Předpoklad, že čím více libového masa se použije, tím méně tuku ve výrobku bude, se zdá být logický a pro většinu testovaných salámů platí. Proto výjimka, kterou představuje lovecký salám Aro s podlimitním obsahem čisté svalové bílkoviny a nejnižším obsahem tuku, vyvolává otázku, co se v salámu vlastně nachází? Hodnotitelé mu v senzorické části testu vytkli špatnou soudržnost a měkkou konzistenci, v jeho složení pak figuruje celkem devět přídatných látek, včetně hned tří barviv.

Požadavkům legislativy na maximální podíl tuku (50 procent) nevyhověl jako jediný lovecký salám nižší gramáže z Masokombinátu Polička s naměřenými více než 52 procenty, pro který to byl další z mnoha prohřešků odhalených v testu. Lovecké salámy Clever a Krahulík splnily maximální limit pro obsah tuku až po započtení možné nepřesnosti měření.

Kdybychom na testované salámy kladli kvalitativní požadavky pro zaručenou tradiční specialitu, tedy obsah čisté svalové bílkoviny 15 procent a obsah tuku maximálně 45 procent, vyhověly by v tomto ohledu jen čtyři z nich: Kmotr, korrekt, Horeca Select a Kostecký lovecký salám.

Složky typicky nelovecké

Aby si producenti při výrobě pomohli, mohou sáhnout po přídavku látek, které sice dokážou výrobek zlevnit nebo na první pohled zatraktivnit, spo-

třebitel o ně však nestojí. Zjišťovali jsme proto například, zda lovecké salámy neobsahují strojně oddělené maso, takzvaný separát, jehož použití vyhláška výslovně zakazuje. V žádném z testovaných salámů nebyly objeveny úlomky kostí, které by spolu s vysokým obsahem vápníku poukazovaly na tzv. tvrdý způsob separování masa pod vysokým tlakem. Nezvykle a ojediněle vysoký obsah vápníku u loveckého salámu Tesco (Pejskar a spol.) však budí podezření. Jeho hodnota 727 mg/kg je téměř desetinásobná oproti salámu s jeho nejnižším změřeným obsahem. Odborníci nabízejí vysvětlení: může za tím stát jiná, šetrnější metoda separace masa od kostí, takzvané bádrování, které se bez kostních úlomků obejde, a je tak prakticky neprokazatelné. V našem hodnocení nežádoucích látek salám z Tesca obdržel nedostatečné hodnocení, protože tak vysokou hodnotu nedokázala vysvětlit ani deklarace uvedená na obalu.

V loveckém salámu nám vadily i jiné složky. Tři výrobky – Aro, Tesco a Krahulík – deklarovaly obsah přidaného glutamanu sodného (E 621). Lovecký salám korrekt, který o glutamanu na etiketě mlčí, pak obsahoval tak vysoké množství kyseliny glutamové, že si vy-

sloužil špatnou známku za její obsah stejně jako ti, kteří jej přiznávají. Kyselina glutamová je přirozenou součástí bílkovin, tedy i masa, lovecký salám korrekt jí však obsahoval téměř třikrát více než Krahulík, který glutaman na obalu deklaruje.

Připomeňme, že úkolem přidaného glutamanu sodného je zvýraznit vůni a chuť. Ačkoli oficiálně jde o povolenou látku, u některých citlivých osob může způsobovat nevolnost nebo bolesti hlavy a zcela jistě není v potravinách nezbytný. ✕

Jak testujeme

podrobný postup testu loveckých salámů najdete na www.dtest.cz/lovecke-salamy

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality loveckých salámů

obsah masa 25 %
obsah tuku 10 %
nežádoucí látky 15 %
senzorika 40 %
deklarace 10 %

lovecké salámy

	Kostecké uzeniny Premium Lovecký salám	Billa/Clever Lovecký Salám	Makro/Horeca Select Lovecký salám	Globus/korrekt Lovecký salám	Lidl/Pikok Lovecký salám	Kmotr Lovecký salám
cena (Kč)	73,80	79,90	99,50	74,90	79,90	79,90
hmotnost balení (g)	298	500	444	500	500	500
cena za 1 kg (Kč)	247,50	159,80	224,10	149,80	159,80	159,80
hodnocení kvality	dobře 69 %	dobře 67 %	dobře 67 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 57 %
obsah masa	velmi dobře 87 %	dobře 66 %	velmi dobře 89 %	dobře 68 %	uspokojivě 59 %	dobře 63 %
maso	++	+	++	+	o	+
čistá svalová bílkovina	+	+	++	+	+	+
obsah tuku	uspokojivě 56 %	dostatečně 20 %	dobře 71 %	dobře 77 %	dostatečně 32 %	uspokojivě 43 %
nežádoucí látky	uspokojivě 57 %	dobře 60 %	dobře 72 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 58 %	dobře 63 %
kyselina glutamová	+	+	+	–	+	+
dusičnany	o	+	++	+	+	++
vápník	+	o	o	o	o	–
senzorické hodnocení	dobře 73 %	velmi dobře 80 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 50 %
vzhled / konzistence	o / +	++ / ++	o / +	o / o	+ / +	o / o
vůně / chuť	+ / ++	++ / ++	o / –	o / –	+ / –	+ / –
slovní popis hodnotitelů / odchylky	výrazný kroužek ¹⁾ , na řezu vyvstávající tuk, sušší konzistence	výrobek typický, vyvážený	v nákreji vystupují tuková zrna, přeuzená vůně, štiplavá chuť, méně slaný	světlá barva, nerovnoměrná mozaika, mdlá vůně, nevýrazná a kyselá chuť, měkká až mazlavá konzistence	na řezu vystupují větší tuková zrna, lehce štiplavá chuť, méně slaný, na skusu tučný	hrubší mozaika, pórovitý, zřetelně štiplavá, kyselá, stará chuť, měkká a mazlavější konzistence
deklarace	dostatečně 35 %	dobře 79 %	velmi dobře 80 %	dobře 73 %	dobře 79 %	dobře 71 %
obsah masa deklarovaný / změřený (g/100 g)	x / 176	116 / 149	143 / 166	137 / 146	116 / 138	137 / 143
maximální obsah tuku deklarovaný / zmeřený (g/100 g)	50 / 41	50 / 51	50 / 37	50 / 36	50 / 47	50 / 44
maximální obsah soli deklarovaný / změřený (g/100 g)	5 / 4,3	4,2 / 3,3	4,2 / 2,6	4,2 / 3,5	4,2 / 3,2	4,2 / 3,2
změřený obsah čisté svalové bílkoviny	18,74	15,98	21,01	17,38	15,31	15,88
informace						
výrobce/prodejce	Kostecké uzeniny a.s., Kostelec	Krahulík – Masozávod Krahulčí, a.s., Hodice	Kmotr – Masna Kroměříž a.s., Kroměříž	Kmotr – Masna Kroměříž a.s., Kroměříž	Krahulík – Masozávod Krahulčí a.s., Hodice	Kmotr – Masna Kroměříž a.s., Kroměříž
datum spotřeby / minimální trvanlivosti	18.1.2015	8.2.15	7.2.2015	22.3.2015	2.2.2015	15.3.2015

klíč:

++	+	o	–	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

Tradice logem zaručená

Zaručená tradiční specialita (ZTS) je ochranná známka, která zaručuje, že se potravina vyrábí neměnným způsobem po určitou dobu, což lze doložit písemnými dokumenty. Měla by mít zvláštní vlastnosti, kterými se liší od ostatních výrobků. Z českých a slovenských masných výrobků jsou na seznamu ZTS zapsány čtyři: liptovský salám, spišské párky, špekáčky a lovecký salám.

První dvě uzeniny jsou zapsány v režimu „s výhradou názvu“, což v praxi znamená, že tento název může být použit pouze a výhradně u výrobků splňujících schválené požadavky tradiční receptury, které toto logo nesou. Jiné výrobky tyto názvy používat nemohou. Naproti tomu lovecký salám a špekáčky jsou zapsány mezi tradiční speciality „bez výhrady názvu“, což znamená, že i výrobky, které dané požadavky tradiční receptury nesplňují, mohou být na trh uváděny pod těmito názvy. Akorát nemohou používat unijní logo.

V prosinci 2012 však došlo k důležité legislativní změně. Status zaručené tradiční speciality bez výhrady názvu se zcela ruší a v budoucnu tak bude možné na trh uvádět pod schváleným názvem jen výrobky splňující přesně definované požadavky na složení vycházející z doložených tradic. V účinnost toto opatření vstoupí od roku 2023. Do ledna příštího roku pak mají možnost zájemci využívající označení ZTS v režimu „bez výhrady názvu“ požádat o změnu registrace do režimu „s výhradou názvu“. Pokud by se tak stalo u loveckého salámu, za osm let by se již nemohl pod tímto názvem prodávat jiný, než vyrobený podle specifické receptury.

Makro/ Lovecký salám Art. No. 282104	Lovecký salám	Tesco Lovecký salám	Krahulík Lovecký	Makro/Aro Lovecký salám	Lovecký salám
67,60	54,90	77,90	71,90	61,50	45,90
411	240	450	450	460	220
164,50	228,80	173,10	159,80	133,70	208,60
uspokojivě 56 %	uspokojivě 53 %	dostatečně 39 %	nedostatečně 18 %	nedostatečně 18 %	nedostatečně 17 %
uspokojivě 58 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 45 %	nedostatečně 18 %	nedostatečně 18 %	nedostatečně 17 %
+	o	o	–	o	o
o	o	–	–	–	–
dostatečně 26 %	dostatečně 38 %	dostatečně 34 %	dostatečně 20 %	velmi dobře 88 %	nedostatečně 16 %
dobře 75 %	dobře 61 %	nedostatečně 0 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 52 %	dobře 63 %
+	+	–	–	–	+
++	+	+	+	+	o
+	o	–	+	o	+
uspokojivě 51 %	uspokojivě 53 %	dobře 71 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 42 %
o / o	o / –	o / +	+ / o	+ / o	o / –
+ / –	+ / o	++ / +	o / o	+ / o	o / –
na řezu oválný tvar, výrazná čer- vená barva, shluky tuko- vých zrn, nevýrazná chuť, měkká konzistence	čtvercový průřez, jemná, neostrá mo- zaika, výraz- nější červená barva, měkká až mazlavá konzistence	na obalu šedý povlak vy- sražených solí, výrazně červená barva, kyse- lejší chuť	hrubší mo- zaika, štiplavá chuť, méně slaná a méně aromatický	méně ostrá mozaika, kyselejší a méně slaná chuť, méně soudržný, měkká konzistence	neostrá mo- zaika, výrazně červený, vý- razně kyselá vůně, kyse- lejší štiplavá chuť, měkká až mazlavá konzistence
dobře 73 %	dobře 62 %	dobře 66 %	dostatečně 39 %	dobře 77 %	nedostatečně 19 %
143 / 152	129 / 126	130 / 132	135 / 119	106 / 123	143 / 127
50 / 49	50 / 46	50 / 47	50 / 50	50 / 33	50 / 52
4,7 / 4,4	4 / 3,7	4,2 / 3,2	4,2 / 2,9	4,2 / 2,7	4,7 / 3,8
14,69	14,9	14,57	12,86	13,17	12,47

Maso- kombinát Polička a.s., Polička	Maso Uzeniny Písek, a.s., Písek	Pejskar a spol., spol. s.r.o., Police nad Metují	Krahulík – Masozávod Krahulčí a.s., Studená	Pejskar a spol., spol. s.r.o., Police nad Metují	Maso- kombinát Polička a.s., Polička
17.2.2015	29.4.15	27.1.2015	10.2.2015	24.2.2015	3.2.2015

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ Jako kroužek se označuje obvodová část salámu, která může být vyschlejší a tmavší než jeho střed.

vítěz testu

výhodný nákup

Test Tiskárny

Rychlý a kvalitní tisk textu či fotografií, dobrý skener a kopírka nebo nízké provozní náklady. To vše mohou nabídnout dnešní tiskárny. Při nákupu je ovšem třeba postupovat obezřetně a s ohledem na plánované využití. Abychom vám pomohli se v široké nabídce tiskáren zorientovat a zvolit tu pro vás nejvhodnější, přinášíme výsledky nově otestovaných multifunkčních inkoustových i jednoduchých laserových modelů v cenovém rozpětí od jednoho do deseti tisíc korun.

Inkoust nad zlat

to

d dobrá rada

V kategorii inkoustových tiskáren jsme ocenění vítěz testu neudělili. Nejlépe hodnocené multifunkční přístroje jako **Canon Pixma MG5650** (dobře, 2210 Kč) nebo **MG7550** (dobře, 4650 Kč) sice kvalitou tisku, kopírování či skenování uspokojí i náročné, ale těm, kteří neplánují tisknout intenzivně, je vzhledem k vysoké dodatečné spotřebě inkoustu nelze doporučit. Stejně jako řada dalších modelů spotřebují při sporadickém použití více barev na čištění trysek než na samotný tisk. Zdaleka nejlevněji z testovaných přístrojů tiskne Epson L355 (uspokojivě, 5050 Kč), kterému však celková dobrá známka o fous unikla. Laserové tiskárny skrytou spotřebou netrpí, náklady na jednu stranu u nich zůstávají stejné, ať už tisknete často, nebo jen zřídka. Z testovaných jednoúčelových modelů byl nejlepší **Samsung Xpress M2835DW** (dobře, 3890 Kč) a výhodný nákup představuje **Brother HL-1112** (dobře, 1640 Kč).

Vybrat nejlepší tiskárnu není tak jednoduché, jak by se mohlo na první pohled zdát. Jednotlivé modely se totiž neliší jen cenou, technologií a kvalitou tisku a z toho plynoucími možnostmi využití. Komplikovaná situace panuje zejména v oblasti provozních nákladů nejpopulárnějších inkoustových tiskáren. Ty jsou specifické tím, že inkoust používají nejen při tisku, ale také při čištění trysek, které musí být udržovány v dobré kondici, aby netrpěla kvalita výstupu, případně aby nedošlo k poškození tiskové hlavy.

K takzvaným samočisticím cyklům přitom dochází automaticky, bez jednoduše odhadnutelného vzorce, například po zapnutí či delší době nepoužívání přístroje. Vzhledem k výše zmíněnému tak neodhadnete, na kolik stran ve skutečnosti jedna sada barev vystačí. Výrobci sice orientační kapacitu náplní uvádějí, deklarované počty se však blíží realitě, jen když tisknete prakticky nepřetržitě. Jak ukazují naše testy, při méně frekventovaném používání spotřebují inkoustové tiskárny paradoxně více inkoustu. Jednoduše řečeno, čím méně často a čím méně stran na-

jednou budete tisknout, tím větší podíl inkoustu na údržbu trysek padne.

Abychom získali alespoň přibližnou představu, kolik inkoustu jednotlivé modely takto utajeně spotřebují, provádíme kromě standardního testu spotřeby, při kterém tiskneme v jednom zátahu až do vyčerpání náplní, také další zkoušku. Při té během tří týdnů přerušovaně tiskneme pouhých 30 stran textu a grafů s tabulkami. V některých dnech vytiskneme pár stránek, v jiných necháme tiskárny odpočívat a mezi jednotlivými úkoly je vypínáme či odpojujeme z elektrické sítě.

Jak se ukazuje, skrytá dodatečná spotřeba je u některých modelů překvapivě vysoká a může několikanásobně překročit spotřebu inkoustu při samotném tisku. Při sporadickém používání se tak náklady na jednu stránku mohou značně prodražit.

Utajení žrouť inkoustu

Nejvyšší nárůst spotřeby jsme zaznamenali u modelu Canon Pixma MG7550, který při občasném tisku spotřeboval navíc téměř 430 procent inkoustu. To je celkově více než pětinasobek oproti minimálním možným nákladům v ideální situaci, kdy tisknete nepřetržitě do vyčerpání náplně. Vysokou dodatečnou spotřebu, pohybující se mezi 240 a 290 procenty, mají rovněž modely Canon Pixma MG5650 a MG6650 nebo HP Officejet 7612, Officejet Pro 8610 a 8620. Jde přitom o tiskárny, které jinak v testu dosahovaly nejlepších výsledků. Tyto modely se tak vyplatí spíše těm, kteří je budou používat na denní bázi, než nenáročným občasným uživatelům.

O něco lépe je na tom nejdražší tiskárna ve výběru Epson Workforce Pro

► str. 19

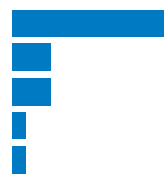
Jak testujeme

podrobný postup testu tiskáren najdete na www.dtest.cz/tiskarny

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality multifunkčních tiskáren

tisk 63 %
kopírování 13,5 %
skenování 13,5 %
práce v síti 5 %
spotřeba el. energie 5 %

multifunkční inkoustové tiskárny

	Canon Pixma MG5650	Canon Pixma MG7550	Canon Maxify MB5350	Canon Pixma MG6650	Epson Workforce Pro WF-5690	HP Officejet Pro 8620	HP Officejet 7612
průměrná cena (Kč)	2210	4650	7480	2950	10 110	6460	6130
hodnocení kvality	dobře 77 %	dobře 74 %	dobře 73 %	dobře 73 %	dobře 73 %	dobře 73 %	dobře 72 %
náklady na tisk při intenzivním použití textový dokument (Kč/str.)	1,10	1,40	0,40	1,10	0,40	0,30	0,70
graf a tabulka (Kč/str.)	4,30	4,30	2,70	4,20	2,50	2,10	3
barevná fotografie A4 (Kč/str.)	15,90	16,70	12,20	15,20	14	12	12,70
dodatečná spotřeba při občasném použití (%) ¹⁾	286	426	366 ²⁾	283	75	238	287
tisk	dobře 77 %	dobře 72 %	dobře 67 %	dobře 72 %	dobře 72 %	dobře 70 %	dobře 67 %
text: kvalita / rychlost	++ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++
graf a tabulka: kvalita / rychlost	++ / +	++ / +	o / ++	++ / ++	+ / ++	o / ++	o / ++
tisk v nejvyšší kvalitě ⁴⁾ : kvalita / rychlost	+ / o	+ / o	+ / o	+ / o	+ / +	+ / +	+ / o
barevná fotografie: kvalita / rychlost	++ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	o / +	+ / o
odolnost vůči vlhkosti: fotografie / text	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / ++
obsluha / rychlost spuštění tisku	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	++ / +	+ / +
hlučnost / vybavenost	o / o	-- / ++	o / o	o / +	o / o	o / +	o / +
kopírování	dobře 76 %	dobře 73 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 76 %	dobře 77 %	dobře 78 %
skenování	dobře 76 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 85 %	dobře 76 %	dobře 78 %	dobře 79 %	dobře 78 %
text: rychlost	+	++	++	+	++	++	++
časopis: kvalita / rychlost	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++
barevná fotografie: kvalita / rychlost	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++
trojrozměrný objekt ⁵⁾	o	o	o	o	o	o	o
obsluha / vybavenost	+ / -	+ / -	+ / +	+ / -	+ / +	+ / +	+ / +
práce v síti	dobře 72 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 99 %	dobře 73 %	dobře 63 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 81 %
spotřeba elektrické energie	velmi dobře 91 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 97 %	velmi dobře 89 %	dobře 74 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 88 %
technické údaje							
maximální velikost papíru	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A3+
síťové rozhraní: LAN (ethernet) / wi-fi / NFC	x / ✓ / x	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / x	x / ✓ / ✓	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / x
tisk z mobilních zařízení / přes e-mail	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
tisk přes Apple AirPrint / Google Cloud Print	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
tisk z USB / fotoaparátu / paměťové karty	x / x / x	x / x / ✓	✓ / x / x	x / x / ✓	✓ / x / x	✓ / x / x	✓ / x / x
automatický podavač dokumentů: jednostranný / oboustranný	x / x	x / x	✓ / x	x / x	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / x
tisk oboustranný / bezokrajový	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / x	✓ / ✓	✓ / x	✓ / ✓	✓ / ✓
oddělené zásobníky na barvu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
používá barevné náplně při čb tisku	x	x	✓	x	x	x	✓
tisk s prázdnou černou / barevnou náplní	x / x	x / x	✓ / ✓	x / x	✓ / ✓	✓ / ✓	x / x
displej: rozměry (cm) / typ ⁶⁾	4 x 5,2 / b	5,3 x 7 / b	4,5 x 6,2 / b	4,5 x 6,2 / b	5,8 x 9,7 / b	5,4 x 9,5 / b	4 x 5,2 / b
rozměry: výška x šířka x hloubka (cm)	15 x 45 x 62	15 x 43 x 60	35 x 46 x 63	15 x 45 x 61	42 x 46 x 60	32 x 50 x 65	30 x 61 x 66

klíč:

++	+	o	-	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ při tisku textu a grafů s tabulkami

HP Officejet Pro 8610	Canon Maxify MB2050	Canon Pixma MX475	Canon Pixma MX535	Epson Workforce Pro WF-3620DWF	Brother DCP-J4120DW	Brother MFC-J4620DW	Canon Pixma MG2950	Brother MFC-J4420DW	Epson L355
4490	3850	1950	2470	4280	3430	4590	1310	3840	5050
dobře 72 %	dobře 71 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 69 %	dobře 68 %	dobře 68 %	dobře 68 %	dobře 63 %	uspokojivě 59 %
0,40	0,60	1,10	1,10	0,50	0,60	0,60	1,50	0,60	0,03
2,10	3,20	4,30	4,10	3,30	2,20	2,40	5,50	2,20	0,20
11,40	14,10	12,60	13,50	19,30	12	11,70	16,10	12,30	1
268	369 ²⁾	40	46	124	53	44	32	49	x ³⁾
dobře 68 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 68 %	dobře 62 %	dobře 68 %	dobře 66 %	dobře 63 %	dobře 63 %	uspokojivě 55 %
+ / ++	+ / ++	+ / +	+ / +	+ / ++	+ / ++	O / ++	+ / +	O / ++	O / +
O / +	O / ++	+ / +	+ / +	O / ++	O / ++	O / ++	+ / +	O / ++	- / +
+ / +	+ / O	+ / -	+ / -	+ / -	+ / O	+ / O	O / +	+ / O	++ / --
O / +	+ / +	+ / O	+ / O	- / O	+ / +	+ / +	+ / O	O / +	O / -
++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++	++ / O
++ / +	+ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / +	+ / ++	+ / +	+ / ++
O / +	O / O	O / -	O / O	O / ++	-- / ++	-- / ++	-- / --	-- / ++	O / --
dobře 75 %	dobře 72 %	dobře 66 %	dobře 65 %	velmi dobře 80 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 55 %	dobře 66 %	uspokojivě 47 %	dobře 61 %
dobře 78 %	dobře 77 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 83 %	dobře 79 %	dobře 66 %	dobře 75 %	dobře 79 %	dobře 65 %	uspokojivě 54 %
++	++	++	++	++	+	++	+	+	+
+ / ++	O / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	++ / ++	+ / ++	O / --
+ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / ++	+ / ++	- / ++	O / ++	+ / ++	- / ++	++ / O
O	O	O	O	O	O	O	O	O	O
+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / -	+ / +	+ / -	+ / +	+ / -
velmi dobře 81 %	velmi dobře 99 %	dobře 72 %	dobře 72 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 87 %
velmi dobře 83 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 92 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 89 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 89 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 91 %
A4	A4	A4	A4	A4	A3	A3	A4	A3	A4
✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / x	x / ✓ / x	x / ✓ / x	✓ / ✓ / x	x / ✓ / x	✓ / ✓ / ✓	x / ✓ / x	x / ✓ / x	x / ✓ / x
✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / x	✓ / ✓	✓ / ✓
✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	x / ✓	✓ / ✓	x / x
✓ / x / x	✓ / x / x	x / x / x	x / x / x	✓ / x / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	x / x / x	✓ / ✓ / x	x / x / x
✓ / x	✓ / x	✓ / x	✓ / x	✓ / ✓	x / x	✓ / x	x / x	✓ / x	x / x
✓ / ✓	✓ / x	x / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	x / x	✓ / ✓	x / x
✓	✓	x	x	✓	✓	✓	x	✓	✓
x	✓	x	x	x	x	x	x	x	x
✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	x / x	x / x	✓ / ✓	x / x	✓ / ✓
4 x 5,4 / b	4 x 5,2 / b	1,5 x 4,8 / čb	1,5 x 4,8 / čb	4 x 5,5 / b	4,4 x 5,8 / b	4,7 x 8,5 / b	x	4,3 x 5,7 / b	x
30 x 50 x 65	26 x 46 x 63	20 x 46 x 65	20 x 46 x 65	24 x 45 x 59	16 x 48 x 46	19 x 48 x 47	23 x 43 x 55	19 x 48 x 44	30 x 47 x 58

²⁾ Tyto hodnoty nelze považovat za přesné. Po vysunutí zásobníků dochází k úniku určitého množství inkoustu, což vede ke zkreslení dat. Ve skutečnosti budou hodnoty o něco nižší.
³⁾ Netestováno; vzhledem k netradičnímu systému náplní nemohla být použita naše metoda zjištění dodatečné spotřeby.

⁴⁾ formátovaný text s grafikou a fotografiemi

⁵⁾ například otevřená kniha

⁶⁾ b – barevný; čb – černobílý

★ vítěz testu
🎯 výhodný nákup

Canon Pixma MG5650
dobře (77 %), 2210 Kč

Canon Pixma MG7550
dobře (74 %), 4650 Kč

Canon Maxify MB5350
dobře (73 %), 7480 Kč

Canon Pixma MG6650
dobře (73 %), 2950 Kč

Epson Workforce Pro WF-5690
dobře (73 %), 10 110 Kč

HP Officejet Pro 8620
dobře (73 %), 6460 Kč

HP Officejet 7612
dobře (72 %), 6130 Kč

HP Officejet Pro 8610
dobře (72 %), 4490 Kč

Canon Maxify MB2050
dobře (71 %), 3850 Kč

Canon Pixma MX475
dobře (70 %), 1950 Kč

Canon Pixma MX535
dobře (70 %), 2470 Kč

Epson Workforce Pro WF-3620DWF
dobře (69 %), 4280 Kč

Brother DCP-J4120DW
dobře (68 %), 3430 Kč

Brother MFC-J4620DW
dobře (68 %), 4590 Kč

Canon Pixma MG2950
dobře (68 %), 1310 Kč

Brother MFC-J4420DW
dobře (63 %), 3840 Kč

Epson L355
uspokojivě (59 %), 5050 Kč

Funkce a možnosti nepodceňujte

■ Velmi užitečnou funkcí je zejména automatický oboustranný tisk. Zvláště při tisku fotografií pak přijde vhod také možnost tisknout až k okrajům papíru.

■ Při kopírování či skenování více stran najednou se hodí automatický podavač dokumentů. U některých modelů umí snímat i listy potištěné z obou stran.

■ Jednodušší modely musí při pořizování více kopií jedné stránky každou kopii znovu naskenovat, což je poněkud nepraktické. Z našeho výběru jde o Canon Pixma MG2950.

■ Některé přístroje nedovolí dále tisknout, dojde-li některá z barev, i kdyby zrovna nebyla potřeba. Je tedy vhodné mít vždy připravené náhradní.

Tiskárna na cesty

Mobilní dnes nejsou jen telefony nebo počítače, ale už i tiskárny. Jednu takovou jsme otestovali a její podrobnější výsledky nabízíme na našem webu.

Canon Pixma iP110 je inkoustová tiskárna bez kopírky a skeneru, váží dva kilogramy a ve složeném stavu se bez obtíží vejde do tašky. Pořídíte ji za průměrnou cenu 7500 Kč. Pokud ji chcete používat i přímo v terénu, můžete přikoupit baterii za zhruba čtyři tisíce korun. Kvalita tisku je dobrá, ať už jde o textové dokumenty, barevnou grafiku nebo fotografie. Výtisky jsou jen nepatrně méně ostré než u nejlépe hodnocených modelů. Také rychlost je slušná, a to i v případě tisku fotografie A4, který trvá zhruba tři minuty. Při práci je navíc tiskárna velice tichá.

Jedna strana textu vyjde při intenzivním tisku na 1,80 Kč, fotografie A4 pak na 16,20 Kč. Při občasném tisku spotřebuje iP110 na údržbu o 88 % více inkoustu, než kdybyste tiskli nepřetržitě. To je v porovnání s ostatními modely ještě celkem nízká hodnota. Tiskárna je vybavena wi-fi a je kompatibilní s Apple AirPrint i Google CloudPrint. Používá kombinované barevné náplně, pokud tedy jedna dojde, budete muset vyměnit všechny. To se může v případě častého tisku fotografií či barevné grafiky trochu prodrazit. Černá na text je však samostatná. Další nevýhodou je nemožnost automatického oboustranného tisku. Pokud hledáte přenosnou tiskárnu, lze Canon Pixma iP110 doporučit. Pro běžné použití však můžete vybrat i lepší modely.

WF-5690 – její skrytá dodatečná spotřeba představuje rozumnějších 75 procent. Tradičně spíše nižší, okolo 50 a méně procent, je u tiskáren Brother, ale třeba i u modelů Canon Pixma MX475, MX535 nebo MG2950. Posledně zmíněná trojice však vybočuje tím, že její barevné náplně se nacházejí v jediném zásobníku s integrovanou tiskovou hlavou. Ta pravděpodobně nevyžaduje takovou péči, neboť s každým novým zásobníkem získáte novou. Nevýhodou tohoto řešení ale je, že po vyčerpání jedné barvy musíte vyměnit i ostatní. Naštěstí se alespoň černá nachází v oddělené náplni, pokud tedy budete tisknout hlavně černobílý text, tento problém se vás příliš nedotkne.

Samozřejmě platí, že dodatečná spotřeba úzce závisí na individuálních vzorcích používání a od výsledků našeho testu se může v praxi v různé míře lišit. Obecně lze také říci, že pokud necháte tiskárnu mezi jednotlivými úlohami v režimu spánku a nevytáhnete ji ze zásuvky, pravděpodobně dojde k menšímu počtu čisticích cyklů, protože některé probíhají právě po zapnutí přístroje.

Zrádné Canon Maxify

Stranou výše uvedeného výčtu jsme nechali tiskárnu Canon z nové řady

Maxify. Jejich zvláštností je, že z nich lze vyjmout pouze vyčerpanou náplň. Na rozdíl od ostatních testovaných modelů tedy není možné běžným způsobem vyjmout plný či poloprázdný zásobník. Ačkoliv většině uživatelů to asi vadit nebude, mohou nastat i situace, kdy toto omezení představuje problém. Stačí poplést barvy nebo vložit náplň s poškozenými kontakty a nezbude vám nic jiného než kontaktovat servis. To považujeme za poněkud nešťastné řešení, které jistě k větší spokojenosti spotřebitelů nepovede.

Zároveň nám tato vlastnost modelů Maxify zkomplikovala test dodatečné spotřeby. Po jeho dokončení je totiž třeba náplně vyjmout a zvážit, abychom přesně zjistili, jaké množství kterých barev bylo během zkoušky použito. Pokud bychom měli tisknout s frekvencí 10 stran týdně až do úplného vyčerpání náplní, na výsledky bychom si pěknou chvíli počkali.

Laboratoř sice nakonec našla způsob, jak zámek obejít, objevil se však další problém. Po vysunutí náplní dochází vlivem uvolnění tlaku k úniku malého množství inkoustu ze zásobníku. Z toho důvodu nelze námi zjištěné hodnoty dodatečné spotřeby považovat za přesné, přesto je alespoň

laserové černobílé tiskárny

	Samsung Xpress M2835DW	Canon i-sensys LBP6230DW	Canon i-sensys LBP6030W	Samsung Xpress M2022W	Ricoh SP 112	Brother HL-1112	Brother HL-L2300D
průměrná cena (Kč)	3890	3370	2360	2080	2700	1640	2150
hodnocení kvality	dobře 78 %	dobře 76 %	dobře 74 %	dobře 73 %	dobře 67 %	dobře 66 %	dobře 66 %
náklady na tisk při intenzivním použití textový dokument (Kč/str.)	0,50	0,90	0,90	1,50	1,20	1,60	0,70
graf a tabulka (Kč/str.)	1,70	1,60	1,90	3,10	2,70	3,20	2,30
dodatečná spotřeba při občasném použití (%) ¹⁾	x	x	x	x	x	x	x
tisk	dobře 78 %	dobře 75 %	dobře 74 %	dobře 72 %	dobře 69 %	dobře 66 %	dobře 67 %
text: kvalita / rychlost	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++	+ / ++	++ / ++
graf a tabulka: kvalita / rychlost	+ / ++	o / ++	o / ++	o / ++	+ / ++	o / ++	- / ++
tisk v nejvyšší kvalitě ²⁾ : kvalita / rychlost	o / ++	o / ++	o / ++	- / ++	- / ++	- / ++	- / ++
odolnost vůči vlhkosti	++	++	++	++	++	++	++
obsluha / rychlost spuštění tisku	++ / ++	++ / ++	+ / ++	+ / ++	++ / ++	++ / ++	++ / ++
hlučnost / vybavenost	o / -	o / -	o / --	o / --	-- / --	-- / --	o / -
práce v síti	velmi dobře 81 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 50 %	dobře 70 %	dostatečně 24 %	dostatečně 24 %	dostatečně 24 %
spotřeba elektrické energie	velmi dobře 90 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 97 %	dobře 79 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %

technické údaje

maximální velikost papíru	A4	A4	A4	A4	A4	A4	A4
síťové rozhraní: LAN (ethernet) / wi-fi / NFC	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / x	x / ✓ / x	x / ✓ / ✓	x / x / x	x / x / x	x / x / x
tisk z mobilních zařízení / přes e-mail	✓ / x	✓ / x	✓ / x	✓ / x	x / x	x / x	x / x
tisk přes Apple AirPrint / Google Cloud Print	✓ / ✓	x / x	x / x	✓ / ✓	x / x	x / x	x / x
tisk z USB / fotoaparátu / paměťové karty	x / x / x	x / x / x	x / x / x	x / x / x	x / x / x	x / x / x	x / x / x
tisk oboustranný / bezokrajový	✓ / x	✓ / x	x / x	x / x	x / x	x / x	✓ / x
displej	x	x	x	x	x	x	x
rozměry: výška x šířka x hloubka (cm)	23 x 37 x 40	24 x 38 x 48	28 x 36 x 45	25 x 33 x 37	27 x 40 x 67	24 x 34 x 45	20 x 36 x 41

klíč:

++	+	o	-	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ U laserových tiskáren nebyla dodatečná spotřeba toneru zjištěna.

²⁾ formátovaný text s grafikou a fotografiemi

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení
kvality jednoúčelových tiskáren

tisk 90 %

práce v síti 5 %

spotřeba el. energie 5 %

★ vítěz testu
🎯 výhodný nákup

pro informaci v tabulce uvádíme. Každopádně lze očekávat, že ve skutečnosti budou o něco nižší.

Nejúspornější tiskárna od Epsonu

Odlišného systému náplní používá také tiskárna Epson L355 vybavená plnitelnými nádržkami. Místo typických kazetových zásobníků je dodávána se 70ml lahvičkami inkoustu, jejichž obsah se do nádržek přelije. Používání tohoto systému shledali testující jako poměrně snadné, počítejte však s tím, že se při doplňování barev trochu zašpiníte.

Velkou výhodou je příznivá cena lahvíček s barvami, která se promítá do velice nízkých tiskových nákladů vztažených na jednu stránku. Textový dokument vyjde na neuvěřitelných pár haléřů, barevná fotografie velikosti A4 pak na pouhou korunu. To je více než desetkrát méně v porovnání s nejušpornějšími standardními tiskárnami.

Vzhledem k odlišnému systému jsme u tohoto modelu bohužel nemohli použít naši metodu zjišťování dodatečné spotřeby. I kdyby však byla vyšší, nic by to nezměnilo na faktu, že se z hlediska provozních nákladů jedná o velmi výhodnou koupi. Škoda jen, že výsledky při tisku či skenování za ostatními přístroji lehce zaostávají. Pro mnohé však budou při výběru dramaticky nižší ceny tisku tím nejpádnejším argumentem.

Výhody laserových tiskáren

V rámci pilotních testů spotřeby jsme provedli i zkoušky s reprezentativním výběrem černobílých a barevných laserových tiskáren. Dodatečnou spotřebu toneru se při nich odhalit nepodařilo, což je ostatně vzhledem ke zcela odlišné technologii tisku logické. Nové laserové tiskárny tak na základě uvedených zjištění testu dodatečné spotřeby nevystavujeme.

Pokud tedy plánujete tisknout jen občas menší objemy dokumentů, možná se vám vyplatí pořídit právě některou z této kategorie tiskáren. Laserové přístroje ovšem přijdou vhod i uživatelům, kteří naopak chtějí tisknout hodně textu anebo jim záleží na jeho vysoké kvalitě. Co se ostrosti písma týče, laserové tiskárny drží prim a může se s nimi rovnat jen minimum inkoustových modelů.

Rovněž rychlost tisku je u laserové technologie v průměru vyšší. Byť i řada inkoustových tiskáren alespoň v případě textu nezůstává pozadu a některé

své laserové kolegyně v tomto ohledu předčí. Ovšem pokud jde o tisk fotografií, počítejte s tím, že si u inkoustových modelů chvilku počkáte. Nejrychlejší přístroje jako HP Officejet Pro 8620 či Epson Workforce Pro WF-5690 vytisknou snímek velikosti A4 za minutu a půl, průměrně rychlým to trvá od dvou do tří a půl minuty, u nejpomalejší Epson L355 pak téměř pět minut.

Méně univerzální lasery

S fotografiemi souvisí i jedna jasná nevýhoda laserových tiskáren. Zatímco s textem si poradí velmi dobře, k tištění grafiky už tak vhodné nejsou a zvláště pro tisk fotografií je nelze doporučit vůbec. A to ani dražší a méně rozšířené barevné laserové modely. Na rozdíl od inkoustových nejsou uzpůsobeny k tisku na speciální fotografický papír, jehož použití je však předpokladem kvalitních výsledků. Při použití běžného papíru jsou sice výsledky obou technologií na podobné úrovni, ale ta zpravidla nestojí za řeč.

Mezi laserovými tiskárnami také najdeme menší podíl multifunkčních zařízení se skenerem a kopírkou, zatímco v kategorii inkoustových tvoří tento typ většinu. Laserové tiskárny rovněž nejsou tak často jako inkoustové vyba-

veny síťovým rozhraním a s tím související možností tisknout z více počítačů a mobilních zařízení v domácí síti.

U tiskáren zkrátka více než u jiných spotřebičů platí, že každému bude vyhovovat něco jiného. Při výběru té pro vás nejvhodnější by tak mělo hrát roli zejména to, jaké typy dokumentů plánujete tisknout, případně skenovat či kopírovat, v jakém objemu a s jakou frekvencí a v neposlední řadě také to, jak moc je pro vás důležitá kvalita výkonů v jednotlivých kategoriích. ✖

Desítky tiskáren na webu

Na www.dtest.cz/tiskarny naleznete výsledky dalších nově i dříve otestovaných jednoúčelových a multifunkčních tiskáren, detailnější hodnocení zkoušek včetně údajů o rychlosti jednotlivých modelů a přehled jejich vybavení. Tiskárny lze třídit a řadit podle různých kritérií a vzájemně porovnávat. Výsledky jsou přístupné předplatitelům.

Právo

Prodej a nákup použité věci

Blíží se jaro a s ním i úklid bytu, domu či chalupy. Při něm obvykle zjistíme, že řadu věcí, bez kterých jsme si ještě před nedávnem nedokázali život představit, už nepotřebujeme. Co s nimi? Budete se divit, ale prostřednictvím internetové inzerce jde prodat skoro vše. Nesmíte však zapomínat, že prodejce má své povinnosti.

Občasný domácí výprodej není podnikáním, a tak k němu není potřeba žádného zvláštního oprávnění. Pravidla určuje občanský zákoník a ten není na prodej mezi dvěma občany-nepodnikateli tak přísný. Neuplatňují se pravidla ochraňující spotřebitele, ani se nepoužijí ustanovení o prodeji zboží v obchodě.

Občasný inzerent, který prodává domácí přebytky, nemusí své potenciální zákazníky rozsáhle poučovat o jejich právech a tvořit složité obchodní podmínky. Prodáváte-li své věci přes internet, nemusíte se obávat, že si je kupující doma vyzkouší a nebudou-li se mu líbit, vrátí je bez udání důvodu zpět. Čtrnáctidenní lhůta pro odstoupení od smlouvy uzavřené na dálku totiž platí pouze v případě, že na jedné straně je spotřebitel a na druhé podnikatel, tedy osoba, která prodává soustavně a za účelem zisku.

Povinnosti prodávajícího, práva kupujícího

Popisujete-li věc v inzerátu, musí se popis shodovat s jejími vlastnostmi, které by měly odpovídat vlastnostem pro danou věc typickým. Fotka má odpovídat skutečnosti. Jako prodejci nepodnikatelé nemusíte poskytovat žádnou záruku. Pokud to uděláte, berete na sebe závazek, že věc bude po určitou dobu funkční. Má-li ale nabízená věc nějakou vadu, nebo je nadměru opotřebovaná, měli byste na to upozornit, jinak riskujete, že kupující bude chtít uplatňovat práva z vad.

Kupující má právo u vás reklamovat pouze takové vady, které jsou na věci v době, kdy ji převezme (byť se projeví později), pokud jste ho na ně předem neupozornili. Reklamovat může věc i v případě, že se neshoduje s popisem.

Kupující ale nemůže s uplatněním vad vyčkávat. Oproti spotřebitelským smlouvám má povinnost si zboží zkontrolovat a případné vady vytknout bez zbytečného odkladu. Pamatujte na to hlavně v případech, že se sami stanete kupujícími přes inzerát. Až na nutnost uplatnit práva z vad rychle, je však jejich obsah podobný tomu, na co jste zvyklí při nákupu od podnikatele. Připomeňme, že vady se nerozlišují na opravitelné a neopravitelné, ale na takové, které jsou či nejsou podstatným porušením smlouvy.

Třeba pokud budete prodávat starý gramofon, o kte-

rém v inzerátu uvedete, že je zcela funkční a hraje jedna báseň, a přitom má prasklé péro a ulomenou kličku, jednalo by se o vadu, která je podstatným porušením smlouvy. Kupující by měl právo od smlouvy odstoupit, požadovat opravu, nebo přiměřenou slevu. Výměna není u použitých věcí možná. Zůstaneme-li u gramofonu, tak vadou, která by byla ne- podstatným porušením smlouvy, by mohlo být jeho povrchové poškrábání nebo třeba chybějící výrobní štítek. Pokud na to však jako prodejci předem neupozorníte, měl by kupující právo na opravu či slevu.

Nákup použitého zboží od podnikatele

Řekli jsme si, na co si dát pozor při prodeji a nákupu mezi dvěma nepodnikateli. Co když si ale někdo z prodeje použitého zboží udělá živnost? Pak se pravidla zá-

sadně mění – z prodejce se stává podnikatel a z jeho nabídek obchod. Takoví prodejci se na inzertních nebo aukčních serverech často „maskují“ za sběratele nebo na svůj podnikatelský charakter příliš neupozorňují. Nakupujete-li například na Aukru, podívejte se na profil prodejce. Pokud má někdo tisíce hodnocení, desítky aktivních aukcí a profil „superprodejce“, pak bude s největší pravděpodobností podnikatel. Ověřit si ho můžete podle jména v živnostenském rejstříku na adrese www.rzp.cz.

Prodej použitých věcí spotřebitelům se moc neliší od běžného prodeje, na který jste zvyklí z obchodů či e-shopů. Nákup přes internet si můžete do 14 dnů rozmyslet a prodávající vás o tomto právu musí informovat. Trochu se liší práva při reklamaci – u použitého zboží v zásadě není možná

Právo Poškozené bankovky

výměna, proto tam, kde by jinak přicházela v úvahu, má kupující pouze právo na přiměřenou slevu. U použitých věcí může obchodník zkrátit zákonnou lhůtu pro reklamaci, a to až o 12 měsíců, tedy na jeden rok oproti běžným dvěma.

Nákup od nevlastníka

Nákup použité věci s sebou nese ještě jedno riziko, kterému právníci říkají převod od neoprávněného. Jde o situaci, kdy někdo prodává něco, co není jeho, a vy věříte tomu, že mu nabízená věc patří a nic nenasvědčuje opaku. Nakupujete takzvaně „v dobré víře“.

Pokud kupujete věc od podnikatele, obecně platí, že vám může prodat i to, co není jeho, a pokud jste v dobré víře, věc nemusíte vracet původnímu majiteli. Jenže zákon z tohoto pravidla vyjímá podnikatele, kteří běžně obchodují právě s použitými věcmi. Když se v tomto případě ukáže, že věc nebyla jeho, protože byla kradená nebo ztracená, musíte ji vrátit původnímu majiteli, pokud se o ni do tří let přihlásí.

Když si tedy koupíte auto v autobazaru, což je bezpochyby podnikatel, který

běžně použité věci prodává, pak až tři roky od koupe může přijít původní majitel s tím, že vůz mu někdo ukradl a vy jej musíte vrátit. Neplatná je tím pádem celá kupní smlouva, protože provozovatel bazaru nepřevedl platně vlastnické právo. Máte tudíž nárok na vrácení peněz, ale dostat se k nim nemusí být úplně jednoduché.

Pozor také na nákup v různých zastavárnách či bazarech. Nakupujete-li autorádio, ze kterého ještě „čouhají dráty“, těžko budete prokazovat, že jste jej koupili v dobré víře.

Pokud věc nekupujete od podnikatelů, můžete se stát vlastníkem, i když prodávající neměl právo věc prodat. Jako kupující však musíte opět prokázat dobrou víru v oprávnění prodejce. Když ale původní majitel prokáže, že věc ztratil nebo mu ji někdo ukradl, musíte ji vrátit. Věc však můžete takzvaně vydržet, což znamená, že i ukradená věc, kterou jste nabyli v dobré víře, se může stát vaším vlastnictvím po třech letech oprávněné držby. ✕

Také se vám už stalo, že jste při placení dostali do ruky bankovku, které chybí růžek, která je pomačkaná, natržená nebo dokonce roztržená na dva kusy a slepená izolepou? Výjimkou nejsou ani bankovky popsané či pomalované. Co v takovém případě dělat?

Existují jasná pravidla pro přijímání opotřebovaných a poškozených peněz. Stává se, že pokladní při placení odmítnou přijmout bankovku s odůvodněním, že poškozené peníze přijímat nemusí. Ne vždy ale postupují správně. Zatímco bankovky opotřebované oběhem, typicky pomačkané, odřené, s narušeným okrajem či zašpiněné, nelze odmítat, u poškozených se s jejich odmítnutím setkat můžete.

Druhy poškození

Zákon rozlišuje mezi běžným a nestandardním poškozením. Pro spotřebitele jako fyzické osoby platí, že jiné než opotřebované bankovky akceptovat nemusí. U podnikatelů hraje roli, zda jde o fyzickou, nebo právnickou osobu. Režim fyzických osob je stejný, s jedinou výjimkou – pro směnárny platí to, co pro právnické osoby. Ty mají povinnost přijímat všechny bankovky, až na nestandardně poškozené a poškozené celé. Celou se pak rozumí i bankovka s chybějícím růžkem (ne větším než dva centimetry) nebo právě natržená bankovka bez ohledu na délku a počet natržení.

Právnické osoby musí dokonce přijmout i bankovku roztrženou na dvě části a slepenou lepicí páskou. Nevadí ani mastná skvrna nebo čárnutí. Do oběhu však takové bankovky vracet nesmějí.

Výrazně poškozené či úmyslně poničené peníze do oběhu nepatří. Takové bankovky může odmítnout každý, až na Českou národní banku a zejména banky provádějící hotovostní operace, které je však zabaví bez náhrady. O nestandardní poškození, které rozhodně nebylo způsobeno běžným zacházením, se jedná v případě ohořelých či zetlelých bankovek, dále jsou-li roztržené na více než dvě části nebo mají nečitelný či proděravělý obrazec. Pokud však bude bankovka vlivem tepla jen zahnědlá nebo propálená, nepokládá se za ohořelou. Pokud bankovka po nechtěném vyprání zůstane beze změn viditelných pouhým okem, obrazec a některé ochranné prvky jsou rozeznatelné, musí ji obchodník přijmout a dále do oběhu nevracet, stejně jako bankovku popsanou či pomalovanou z jedné strany. ✕

Máte problém? Zavolejte nám!

Potřebujete právní radu? Obráťte se na naši spotřebitelskou poradnu, která funguje každý všední den od 9 do 17 hodin na telefonním čísle 272 272 273. Naši poradci vám poradí při řešení spotřebitelských problémů. Nejčastější z nich najdete na www.dtest.cz/nejcastejsi-problemy. Na našem webu můžete využít také e-poradnu.

Test Dětské bezpečnostní zábrany

Hlavní starostí rodičů je zajistit dětem bezpečí. Pokud bydlíte ve vícepatrovém domě nebo bytě, kde hrozí riziko pádu ze schodů, je starost o ratolesti ještě větší. Abyste mohli být v klidu, můžete zakoupit dětské zábrany. Jsou ale skutečně bezpečné? Abychom vám mohli dát odpověď, otestovali jsme 12 výrobků dostupných na českém trhu. U většiny jsme na žádné větší riziko nenarazili, ve čtyřech případech však byla bezpečnostní norma nějakým způsobem porušena.

Jsou opravdu bez

Bezpečné?

d dobrá rada

Čtyři nejlépe hodnocené zábrany splnily normu, podle které jsme testovali, bez nejmenších výhrad, tedy včetně požadavků na nejvyšší bezpečnostní varování a informace pro uživatele. Nepatrný rozdíl v jejich celkovém hodnocení je způsobený jen snadností montáže. Za téměř shodnou kvalitu však můžete utratit různé částky. Nejlevněji z této čtveřice pořídíte kovovou zábranu **Lindam s posuvnou šířkou** (dobře, 1280 Kč), nejhlouběji sáhnete do kapsy při koupi **Lindam Numi hliník** (dobře, 3290 Kč). Vítězem testu se stala zábrana **Baby Dan Guard Me** (dobře, 1990 Kč), která je bezpečná, odolná a velmi snadno a rychle se instaluje. Doporučit ke koupi můžeme také další čtyři dobře hodnocené modely, které v hlavní zkoušce bezpečnosti rovněž obstály. Mezi nimi je i **Ikea Patrull Klämma** (dobře, 1000 Kč), která si díky své příznivé ceně vysloužila označení výhodný nákup. Nejzávažnějším pochybením v testu byl bezpečnostní prohřešek týkající se příliš velkých mezer, které jsme objevili u dvou nejhůře hodnocených zábran.

Narození dítěte je nejšťastnějším okamžikem v životě rodičů. Brzy poté, co přivedou na svět potomka, se ale k radosti přidávají také starosti. Dítě začne lézt, později se staví na nohy, ale zatím neví, jaký pohyb by pro něj mohl být nebezpečný. Pádům v domácnosti lze předejít instalací bezpečnostních zábran, hlavně před vstupem na schodiště. Toto opatření ostatně doporučuje v příručce Prevence dětských úrazů v domácnostech i Státní zdravotní ústav.

Dětské bezpečnostní zábrany jsou zpravidla kovové, plastové či dřevěné bariéry umísťované na schodiště, případně mezi místnosti, aby zabránily vstupu dětem do 24 měsíců tam, kam nechcete. Podobu mohou mít různou. Kromě klasických zábran s tyčkami se v našem testu objevily i modely shrnovací (Baby Dan Guard Me, Ikea Patrull), které se po odblokování složí. Lascal KiddyGuard zase nabízí řešení v podobě rozvinovací sítě.

Zábrany můžeme rozdělit na dva základní typy podle montáže. V prvním případě je třeba k připevnění na scho-

diště nebo mezi dveřní rámy vrutů či šroubů, ve druhém stačí bariéru instalovat pomocí přitlaku mezi dvě opory, čímž odpadá nutnost zásahů do stěn. Nezanechání stop po demontáži je plusem rozpínacích zábran, naopak za mínus lze považovat menší pevnost, jak ukázal náš test.

Většinu zábran je možné rozšířit pomocí nástavců, a tak je přizpůsobit rozměrům příslušného otvoru. Nástavce je však třeba dle potřeby dokoupit zvlášť. Některé zábrany (v našem testu Baby Dan Premier) disponují indikátorem tlaku, který ukazuje, zda nastavení šroubů a tuhost stěn při instalaci zajišťují bezpečnost, nebo je nutné šrouby ještě více utáhnout. Součástí některých na evropském trhu dostupných zábran je také alarm, který se spustí při neplánovaném otevření. Z námi testovaných modelů jím však není vybaven žádný.

Bezpečnost nade vše

Největší důraz jsme pochopitelně kladli na to, zda zábrany skutečně zajistí dětem bezpečnost a rodičům klid. Zkoušky v laboratoři ukázaly, že tomu tak vždy být nemusí.

Dvě nejhůře hodnocené zábrany, Reer a Chicco, těsně nesplnily klíčový požadavek na bezpečnou šířku mezer, která byla u těchto výrobků větší, než vyžaduje norma ČSN EN 1930:2011, podle které jsme bezpečnostní prvky testovali. Všechny mezery by měly znevažovat, aby jimi prošlo celé tělo dítěte, a tím zabránit situaci, kdy tělo projde a hlava ne. Následkem toho by totiž mohlo dojít k omezení průchodu vzduchu hrdlem a snížení jeho přísunu do plic. Zkouška mezer se prováděla sondou představující kyčle dítěte ve věku asi pěti měsíců, což je věk, od kterého se může dítě začít plazit. U obou zábran by dítě mezerami mohlo teoreticky tělo prostrčit. Tento prohřešek byl nejzávažnějším a zmiňované modely kvůli němu dostaly špatnou známku za bezpečnost. Výroba zábrany Reer, která z testu vyšla nejhůře, už byla ukončena a na českém trhu byly v době uzávěrky vydání k dostání poslední kusy.

Narazili jsme i na další bezpečnostní nedostatky. U zábrany Lascal KiddyGuard Avant považujeme za nešťastné řešení systému zavírání, respektive zamýkání. Tato zábrana totiž může být zavřená, ale zároveň zůstat odemčená, což představuje riziko. V takové situaci navíc k jejímu otevření stačí pouze

Jak vybírat a používat dětské zábrany?

Vybírejte zábranu, která se hodí pro vámi požadovaný účel, obsahuje kompletní označení výrobce, dovozce či distributora, kompletní návod k použití a údržbě. pečlivě kontrolujte, zda je zábrana vždy uzavřena a uzamčena. Neopravujte případně poškozenou zábranu svépomocí, raději si poříďte novou nebo ji svěťte odborníkům. Pokud je vaše dítě starší 24 měsíců, přestaňte ji používat. Zábrany omývejte vlhkým hadříkem a běžnými čisticími prostředky. Používat byste neměli bělidla ani chlór.

Co se skrývá v balení?

Při testování úplnosti informací pro uživatele jsme se zaměřili i na jednotlivé komponenty obsažené v balení. Podle normy musí plastové sáčky využívané jako obaly splňovat řadu požadavků týkajících se rozměrů otvorů a tloušťky fólie. Na nedostatek jsme přišli u zábrany Ikea Patrull Fast. Plastový sáček, který je součástí balení a obsahuje plastové díly, měl menší průměrnou tloušťku fólie, než je vzhledem k bezpečnostním rizikům, například udušení, předepsáno.

jeden krok, zatímco norma požaduje nejméně dva po sobě následující a na sobě závisející kroky nebo dva samostatné, ale najednou prováděné úkony. Tento nedostatek se podepsal i na hodnocení aretačního mechanismu, který by měl právě zajistit bezpečné a pohodlné uzavření.

Mechanismus otevírání a zavírání jsme vyzkoušeli i z pohledu životnosti. Zábrany byly otevírány a zavírány v počtu tří set cyklů a všechny v této zkoušce uspěly.

Malí průzkumníci

Děti jsou velmi zvědavé a rády podnikají objevitelské cesty. Zajímalo nás

tedy, co se stane, pokud bude dítě za zábranu tahat nebo s ní lomcovat. Ukázal to test připevňovacích, otevíracích a uzamykacích systémů, který jsme dle normy prováděli únavovou zkouškou „tlak-stah“ simulující činnost dítěte. Neobstála zábrana Lindam Sure Shut Axis, která se vychýlila z rámu. Poškození zábrany u této zkoušky pak znemožnilo její testování na odolnost vůči nárazům.

Protože dovádivé dítě může do zábrany najíždět na hračce nebo na ní v zápalu hry upadnout, je odolnost vůči nárazům velmi důležitá. Při zkoušce byla zábrana vsazena do testovacího rámu a opakovaně vystavena tlaku závaží o velikosti basketbalového míče o hmotnosti 10 kilogramů simulujícího nárazy dítěte. Aby vyhověla, nesměla se vychýlit ze své původní pozice o více než 25 mm a musela dál plnit určenou funkci. V mírnější zkoušce vyžadované normou obstály všechny zábrany.

Při přísnějším testu s 25kilovým závažím měly některé problém. U maximálně dvouletého dítěte váhu 25 kilogramů neočekáváme, ale předpokládáme, že v rodině je často i starší sourozenec, který může přijít se zábranou do kontaktu. V tomto testu došlo k po-

škození zábrany Reer, Geuther, Baby Dan Premier a Ikea Patrull Klämma, které se vychýlily z rámu. U zábrany Ikea Patrull Fast pak při této zkoušce praskla horní dřevěná kolejnice.

V souvislosti s možnými riziky je třeba také zmínit, že i když rodiče zakoupí sebelepší zábranu, nemusí potomkovi zajistit bezpečí. Mezi nejčastější příčiny vážných i lehčích úrazů totiž patří odfytá montáž, použití nevhodné zábrany, vadného kusu nebo výrobku, u něhož nějaká část chybí.

Jak testujeme

podrobný postup testu dětských bezpečnostních zábran najdete na www.dtest.cz/zabranu

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality dětských bezpečnostních zábran

bezpečnost 70 %
montáž 5 %
demontáž 5 %
otevírání a zavírání 15%
instrukce pro uživatele 5 %

Zábrany a nebezpečí

■ V posledních pěti letech byly dvě zábrany zveřejněny v databázi RAPEX, což je informační systém Evropské unie o nebezpečných výrobcích nepotravinářského charakteru. V roce 2011 se v ní objevila zábrana JéWé Rudolf, která byla označena za nebezpečnou kvůli možnému zachycení končetin a prstů či uškrcení. Úřady nařídily stažení tohoto zboží z trhu a svolání od spotřebitelů. V roce 2014 systém RAPEX varoval před zábranou Babiesfirst Eco, která měla příliš velkou mezeru mezi stěnou a tyčkami. Mohlo by tak dojít k uškrcení dítěte. Úřady i v tomto případě nařídily svolání od spotřebitelů. Pravidelně aktualizovanou databázi nebezpečných výrobků obsahující i zprávy RAPEXu naleznete na www.nebezpecnivyrobky.cz

■ Podle Evropské databáze zranění (IDB) skončí ročně 75 dětí ve věku do čtyř let na pohotovosti se zraněním, jehož uváděnou příčinou je manipulace se schodišťovou zábranou. Údaje se týkají 28 členských zemí Evropské unie. Ve Spojených státech je úrazovost ještě vyšší. Podle studie zveřejněné v odborné publikaci Academic Pediatrics bylo mezi lety 1990 a 2010 hlášeno více než 37 tisíc úrazů způsobených používáním zábran dětmi do sedmi let. Průměrně tak bylo zraněno více než 1700 dětí za rok, zhruba pět každý den.

Z výzkumu vyplývá, že šedesát procent v USA zraněných dětí bylo mladších dvou let, tedy ve věkové skupině, pro niž je používání zábran určeno. Většina zranění byla způsobena pádem ze schodů, poškozením zábrany nebo tím, že zůstala nedopatřením otevřena. Zranění u dětí mezi druhým a šestým rokem byla zpravidla způsobena zvědavostí, zejména snahou zábranu přelézt. Většinou šlo jen o modřiny či odřeniny. U 16 procent případů se jednalo o poškození mozku či úraz hlavy.

Odpovědnost za případný úraz v případě špatné montáže nesou rodiče.

Montáž a instrukce

Zmiňované normě, která představuje velmi rozsáhlý předpis stanovující požadavky na konstrukci dětských zábran tak, aby bylo co nejvíce vyloučeno riziko potenciálního nebezpečí, zcela bez výhrad vyhověly čtyři zábrany – Baby Dan Guard Me, Ikea Patrull, kovová Lindam s posuvnou šífkou a Lin-

Všechny testované zábrany odolaly v normou vyžadované nárazové zkoušce s 10kg závažím. V náročnějším testu s 25 kg jich pět nevydrželo, na horní fotce je vidět následek u jedné z nich (Geuther).

Na druhém obrázku je vidět, jak jsme testovali bezpečnost připevňovacích, otevíracích a uzavíracích systémů. V této zkoušce neobstál model Lindam Sure Shut Axis.

Nebezpečí od vyčnívajících částí se testuje pomocí zkoušky prováděné se smyčkou z kuličkového řetízku a kulovým závažím.

Poslední fotka ukazuje zkoušku mezer, při které se sondou představující kyčle působí na jakoukoliv přístupnou mezeru silou do 30 N. Za těchto podmínek nesmí sonda projít z kterékoliv strany bezpečnostní zábrany. Tento požadavek těsně nesplnily dva modely – Reer Lisa (na fotce) a Chicco. V obou případech sonda prošla při síle 28 N.

dam Numi hliník. U posledně jmenovaného modelu jsme však narazili na jiný zajímavý nedostatek – nedodržení deklarovaných rozměrů. Na to, aby byl nainstalován do otvoru maximálních rozměrů, které uvedl výrobce, byl příliš malý.

U hodnocení montáže nás kromě rozměrů zajímal třeba i čas nutný k sestavení. U vítěze testu, zábrany Baby Dan Guard Me, by nemělo zabrat více než pět minut, stejný čas strávíte i sestavováním modelu Ikea Patrull. Nejvíce času vám naopak zabere sestavení zábrany Ikea Patrull Fast – více než 14 minut.

Aby bylo ověřování shody s normou kompletní, zaměřili jsme se také na instrukce pro uživatele, které jsou vyžadovány. Absenci některých z nich jsme objevili i u čtyř zábran, které jinak z hlediska bezpečnosti, která byla stěžejní, vyhověly – Baby Dan Premier, Ikea Patrull Klämma a Fast a Geuther Easylock. U nejhůře hodnoceného modelu Reer jsme vedle řady chybějících varování narazili také na uvedení staré normy z roku 2000, kterou však v roce 2011 nahradil nový předpis. ✗

dětské bezpečnostní zábrany

	Baby Dan Guard Me	Ikea Patrull	Lindam kov. zábrana s posuvnou šířkou	Lindam Numi hliník	Baby Dan Premier	Ikea Patrull Klämma	Ikea Patrull Fast
průměrná cena (Kč)	1990	1690	1280	3290	1490	1000	1290
hodnocení kvality	dobře 78 %	dobře 77 %	dobře 77 %	dobře 76 %	dobře 73 %	dobře 70 %	dobře 69 %
bezpečnost	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 71 %	dobře 71 %	dobře 71 %
mezery	+	+	+	+	+	+	+
ochranná výška	+	+	+	+	+	+	+
přípevňovací, otevírací a uzamykací systémy	+	+	+	+	+	+	+
otevírání a zavírání	+	+	+	+	+	+	+
nebezpečí od vyčnívajících částí	+	+	+	+	+	+	+
odolnost vůči nárazu	+	+	+	+	o	o	o
montáž	velmi dobře 91 %	dobře 75 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 41 %	dobře 66 %	dobře 75 %	uspokojivě 50 %
sestavení	++	++	o	--	+	++	-
instalace	+	+	+	+	+	+	+
srozumitelnost návodu	++	o	o	o	o	o	o
demontáž	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	velmi dobře 100 %	dobře 75 %	uspokojivě 50 %
snadnost demontáže	o	o	o	o	++	+	o
čas nutný k demontáži	o	o	o	o	++	+	o
otevírání a zavírání	dobře 78 %	dobře 78 %	dobře 78 %	dobře 78 %	dobře 78 %	dobře 64 %	dobře 78 %
aretační mechanismus ³⁾	+	+	+	+	+	+	+
mechanismus: otevírací / zavírací	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +
riziko zakopnutí	++	++	++	++	++	--	++
instrukce pro uživatele	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 63 %	dobře 61 %	uspokojivě 58 %
čištění a údržba	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %

technické údaje

materiál	plast	plast	kov	kov	kov	kov	kov
typ	šroubovací	šroubovací	šroubovací	šroubovací	rozpínací	rozpínací	šroubovací
indikátor tlaku	x	x	x	x	✓	x	x
otevírání jednou rukou	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
samozavírání	x	x	x	✓	x	x	x
otevírání v obou směrech	x	x	✓	✓	✓	✓	✓
rozměry: výška x hloubka x šířka (cm)	72 x 1 x 55	72 x 1 x 55	68 x 2 x 63,5	72 x 2 x 67,5	73 x 1 x 73,5	72 x 1 x 73	69 x 2 x 65
max. šířka: deklarovaná / naměřená (cm)	89 / 89	89 / 89	102 / 102	101 / 100	79,6 / 95	87 / 102	106,5 / 107
maximální možná šířka s nastavcí ⁴⁾ (cm)	113,5	115	x	x	119,3	100	x
rozměry nastavců ⁴⁾ (cm)	24	12–24	x	x	7	6,5–13	x
hmotnost (kg)	2,4	2,4	4,7	5,2	5,3	4,3	2,7

klíč:

++	+	o	-	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

¹⁾ Výroba zábrany Reer Lisa již skončila, v době uzávěrky časopisu na českém trhu probíhal doprodej.

Geuther Easylock Light 4765 Lawalu	Lindam Sure Shut Axis	Lascal KiddyGuard Avant	Chicco zábrana na schodiště	Reer Lisa ¹⁾
1380	1180	3350	1410	1490
dobře 68 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 45 %	dostatečně 38 %	dostatečně 28 %
dobře 71 %	uspokojivě 52 %	dostatečně 39 %	dostatečně 20 %	dostatečně 20 %
+	+	○	—	—
+	+	+	+	+
+	—	+	+	+
+	+	—	+	+
+	+	+	+	+
○	× ²⁾	+	+	○
uspokojivě 50 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 66 %	uspokojivě 41 %
—	+	○	+	○
+	+	+	+	+
○	○	+	○	—
dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	velmi dobře 87 %	uspokojivě 50 %
+	+	+	++	+
+	+	+	+	—
dobře 64 %	dobře 64 %	uspokojivě 50 %	velmi dobře 85 %	uspokojivě 57 %
+	+	—	++	+
+/+	+/+	+ / ○	++ / ++	+ / ○
—	—	++	—	—
uspokojivě 46 %	dobře 79 %	dobře 61 %	dobře 74 %	dostatečně 21 %
dobře 75 %	dobře 75 %	dobře 75 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %

kov	kov	kov, plast	kov	kov
rozpínací	rozpínací	šroubovací	rozpínací	rozpínací
×	×	×	×	×
✓	✓	✓	✓	✓
×	×	×	✓	×
✓	✓	×	×	×
77 x 1 x 74	72 x 2 x 75	89 x 6 x 10	77 x 2 x 76	76 x 1,3 x 73
83 / 83	82 / 82	120 / 132	81 / 81	85 / 85
119 ⁵⁾	138	×	117	137
9/18 ⁵⁾	7/14/28	×	7,2/14,4/36	13/26
4,5	5,3	2,4	5,4	4,7

²⁾ Zkouška nemohla být provedena z důvodu poničení zábrany při testu připevňovacího, otevíracího a uzamykacího systému.

³⁾ Zajistí, že se zábrana po projití bezpečně uzavře.

⁴⁾ Nástavce nejsou součástí balení, je třeba je podle potřeby dokoupit samostatně.

⁵⁾ Je možné využít také přídatnou svěrku, která umožňuje přichycení zábrany na zábradlí.

★ vítěz testu
 🎯 výhodný nákup

Baby Dan Guard Me

Ikea Patrull

Lindam kovová zábrana s posuvnou šířkou

Lindam Numi hliník

Baby Dan Premier

Ikea Patrull Klämma

Ikea Patrull Fast

Geuther Easylock Light 4765 Lawalu

Lindam Sure Shut Axis

Lascal KiddyGuard Avant

Chicco zábrana na schodiště

Reer Lisa

Informační servis

Bezpečnost dětí v autech

Při jízdě v autě jsou děti proti dospělým v nevýhodě. Ochranné prvky jako bezpečnostní pásy nebo airbagy nejsou přizpůsobeny na jejich výšku. Do 150 centimetrů proto musejí sedět v dětské autosedačce, která jim poskytne ochranu při dopravní nehodě. Ovšem aby mohla dítě efektivně chránit, musí být používána správně. Na straně rodičů je často co zlepšovat. Snažit by se však mohli také výrobci, aby dětem zajistili stejné prvky ochrany jako dospělým, například airbag.

V Polsku proběhla v posledních třech letech kampaň, která byla zaměřena na bezpečnost převozu dětí v autě. Rodiče se v ní setkávali s odborníky a policií a v praxi si ověřovali, jestli autosedačku používali správně, tedy zda ji ve vozidle řádně upevnili a dítě v ní pevně připoutali.

Výsledky ukázaly nelichotivou statistiku. Z 2030 případů byla pouze ve 105, tedy v necelých pěti procentech, autosedačka nainstalována správně a stejně tak i dítě v ní bezpečně připoutané. Mezi nejčastější chyby patřila nestabilní instalace, nesprávná montáž (v rozporu s manuálem nebo obecnými doporučeními), dále pak nedostatečné utažení integrovaných popruhů, špatně použitý pás vozidla při pouštění dítěte (překřížený, špatně umístěný nebo vedený) a nekompatibilita sedačky s vozidlem.

Jak na to?

Abyste se těmto chybám vyhnuli, je potřeba si před koupí nechat autosedačku důkladně předvést, včetně názorné ukázky instalace. V případě rozměrnějších sedaček pro starší děti byste měli vyzkoušet, jestli se do vašeho vozu vejde. Doporučujeme do ní také usadit vaše dítě, abyste měli jistotu, že mu sedačka bude vyhovovat. Dobře si prostudujte návod k použití a seznamte se se všemi detaily montáže a vybavení.

Některé autosedačky jsou například vybaveny systémy, které napomáhají správnému utažení integrovaných popruhů. Třeba systém Click and Safe u sedaček Britax informuje pomocí zvukového signálu o jejich dostatečném utažení. Podobně funguje nově vyvinutý systém automatického napínání popruhů pro autosedačky skupiny I, který v reálném čase měří napětí a dává zpětnou vazbu uživateli. Ten tak ví, že má utahovat popruhy do té doby, než se rozsvítí zelená kontrolka a zazní zvukový signál. Systém navíc sám dokáže pásy průběžně dotahovat, pokud dojde k jejich povolení.

www.dtest.cz/autosedacky

Dětské autosedačky testujeme pravidelně už 9 let, první výsledky jsme vám přinesli v roce 2005. Ve zkouškách se dlouhodobě zaměřujeme nejen na ochranu při čelním nárazu, ale zajímá nás také míra ochrany při bočním nárazu. Tento test přitom v minulosti chyběl v homologačních zkouškách autosedaček a byl implementován až do nové směrnice iSize – i díky činnosti spotřebitelských organizací.

Často se stává, že rodiče dělají chyby kvůli mylným obavám – například že příliš utažené popruhy způsobí dítěti nepohodlí v sedačce nebo dokonce dýchací problémy, že se mu z pozice proti směru jízdy bude dělat zle nebo nebude mít dostatek místa pro nožičky. Právě pozice proti směru jízdy je však pro převoz dětí do 15 měsíců tou nejbezpečnější, protože ještě nemají dostatečně vyvinutou krční páteř, která by při čelním nárazu mohla být poraněna. Pokud to tedy okolnosti dovolí,

vozte své potomky v této pozici, co nejdéle to jde.

Dostatečné utažení integrovaných popruhů sedačky umístěné po směru jízdy zase při případné nehodě eliminuje nadměrný pohyb horní části těla, a tím se zabrání nechtěnému kontaktu s tvrdými částmi interiéru. Správně utažené pásy jsou takové, pod které se vejdou jen přední články vašich prstů.

Isofix a top tether pomáhají

Pro větší stabilitu dětské autosedačky a také usnadnění instalace slouží systém isofix. Jde o speciální kotevní body, díky kterým je sedačka v dolní části přímo spojena s rámem vozu. Ve srovnání s upevněním sedačky bezpečnostním pásem vozidla je tak její stabilita větší. U sedaček skupiny I, II a III pro děti od 1 do 12 let se na jejím zvýšení podílí také systém top tether – popruh

© apops / Fotolia

Autosedačka se zádovou opěrkou, nebo bez?

Někteří experti na bezpečnost propagují myšlenku, že samotné podsedáky bez zádové opěrky zajišťují při dopravní nehodě dostatečnou ochranu, v některých situacích dokonce ještě lepší než klasická dětská autosedačka. O ochranu dítěte se prý postarají moderní bezpečnostní pásy a bohatá výbava airbagů chránících jeho bok i hlavu.

V první řadě je však nutné, aby těmito prvky bylo vozidlo vybaveno, jinak je dítě, při bočním nárazu obzvlášť, vystaveno nárazu do tvrdých částí interiéru. Nesmíme zapomínat ani na to, že airbagy jsou konfigurovány na dospělé osobu, nikoliv dítě, přestože sedí na podsedáku. Děti v autě navíc často spí, a pokud nemají žádnou oporu těla, což není případ autosedačky se zádovou opěrkou a bočnicemi, jsou zkrouteny do všelijakých poloh, které jsou ve chvíli nárazu nebezpečné. Například pásy vozidla jsou pak v oblasti břicha příliš vysoko anebo vedou přes krk dítěte.

Hlavní evropští výrobci autosedaček proto v současnosti prodávají pouze klasický typ sedaček se zádovou opěrkou a propracovanými bezpečnostními prvky, nikoliv samostatné podsedáky. Na ty narazíte většinou v supermarketech a ne u autorizovaného prodejce. Autosedačky se zádovou opěrkou jsou také silně propagovány německým automotoklubem ADAC a všemi světovými spotřebitelskými organiza-

cemi včetně dTestu. Mimo chodem díky zavedení hodnocení ochrany sedaček při bočním nárazu v testech spotřebitelských organizací a také zásluhou ADACu, který požadoval, aby byly sedačky vybaveny oporou pro hlavu spícího dítěte, se podařilo dosáhnout toho, že sedačky pro děti od 4 do 12 let věku jsou nyní vybaveny speciálními bočnicemi, které jsou velmi účinné při nárazu z boku.

Organizace Euro NCAP navíc plánuje od roku 2016 hodnotit při nárazových zkouškách nových vozidel vedle ochrany osmnáctiměsíčního a tříletého dítěte také míru ochrany starších dětí, konkrétně šestiletých usazených v autosedačce s bočnicemi a desetiletých sedících pouze na podsedáku. Hlavním úmyslem zavedení těchto testů je stimulovat zlepšení standardní bezpečnostní výbavy nových vozidel pro pasažéry cestující na zadních sedadlech, kterými jsou hlavně děti.

Airbag pro dětskou autosedačku

Nejčastějším scénářem dopravní nehody, jejímž účastníkem je dítě usazené v autosedačce, je podle dat evropského projektu CASPER 2011 přední náraz. Nejlepší pro převoz dítěte je v takové chvíli pozice proti směru jízdy, kdy je energie nárazu absorbována do sedačky a krční páteř a hlava jsou dobře chráněny. Tento způsob umístění sedačky je však možný pouze pro takzvaná vajíčka, tedy skupinu

0+, nebo sedačky s integrovanými pásy skupiny 0+/I, u těch ovšem pouze do určité velikosti dítěte. Starší děti už sedí po směru jízdy a v takovém případě je jejich hlava při čelním nárazu nechráněna a někdy i poraněna.

Moderní technologie vyvinuté pro zvýšení ochrany dospělé posádky, jako jsou airbagy nebo předpínače a omezovače bezpečnostních pásů, doposud nebyly pro dětské autosedačky navrženy. V rámci francouzského projektu ProETech byl však otestován speciální hlavový airbag umístěný do ramenních popruhů, který by při nárazu zmírnil pohyb hlavy a omezil tak zátěž krční páteře. Při detekci nárazu by byl airbag, respektive dva menší airbagy spojené páskou aktivovány a nafouknuty před hlavičkou dítěte. Na straně odvrácené od tváře by byly umístěny ventily, přes které by unikaly vzduch, díky čemuž by airbagy byly schopny lépe absorbovat energii nárazu.

Jak se při testování prototypu ukázalo, nežádoucí pohyb hlavičky byl výrazně menší a zátěž krční páteře klesla až o 40 procent.

Pokud tento airbag bude zařazen do výbavy autosedaček, děti se snad dočkají stejných, nebo alespoň podobných bezpečnostních prvků, kterými jsou v moderních autech chráněni dospělí. ✕

vedoucí od horní části sedačky, který se uchycuje buď do bodů umístěných na zadní straně sedadla, nebo na dně kufru, případně na stropě v zavazadlovém prostoru.

Pro jeho efektivní využití může existovat jedna překážka, a to konstrukce hlavové opěrky zadního sedadla. Ta může být buď součástí opěradla, nebo je samostatná a výškově nastavitelná. Jak ukázaly testy, lepší je druhá varianta, která umožňuje popruh protáhnout mezi sedadlem a opěrkou. Pokud je totiž veden přes hlavovou opěrku, s velkou pravděpodobností dojde při nárazu k jeho sklouznutí a horní část autosedačky tak nebude upevněna. V každém případě se snažte, aby tento popruh byl co nejvíce napnutý. Zajistíte tím jeho vysokou efektivitu.

Test Letní pneumatiky

V dostatečném předstihu před začátkem letní motoristické sezóny vám opět přinášíme velký srovnávací test letních pneumatik pro osobní automobily. Vybrali jsme velikosti 185/60 R14 a 205/55 R16. Rozdíly v kvalitě testovaných modelů se projeví v jízdních vlastnostech na mokré i suché vozovce a také v životnosti. A opět se ukázalo, že údajům na energetickém štítku pneumatik se věřit nedá.

d dobrá rada

Vítězem testu čtrnáctipalcových pneumatik o rozměru 185/60 je **Continental ContiPremiumContact 5** (dobře, 1370 Kč). Předvedl nejlepší jízdní vlastnosti na mokré a dobré na suché vozovce. Dobré známky za jízdu na suchu i na mokru získalo dalších pět modelů, **Nokian Line** (dobře, 1240 Kč) mezi nimi vynikl velmi dobrou životností. Mezi šestnáctipalcovými pneumatikami 205/55 zvítězily **Michelin Primacy 3** (dobře, 2100 Kč). Mají velmi dobré jízdní vlastnosti na suché vozovce, mimochodem úplně nejlepší v testu, a dobré hodnocení udržely také na mokré povrchu. Ze zkoušek opotřebení si pak odnesly nejvyšší možnou známku.

Významným rozhodovacím prvkem při nákupu bývá pro mnohé ekologická stránka produktu, ať už je to jeho šetrná výroba nebo delší životnost. Výrobci o tomto trendu samozřejmě vědí a podle toho také své výrobky prezentují. Pneumatiky nejsou výjimkou a v nabídce některých značek tak můžeme najít vedle běžných modelů, které jsou nazývány komfortní, a sportovních variant také eko modely. Nás zajímalo, jestli se tato odlišná prezentace skutečně na silnici projeví, a proto jsme v rámci velikostní kategorie 205/55 R16, ve které bylo otestováno 16 různých pneumatik, postavili do přímého srovnání ekologické a komfortní modely čtyř značek – Bridgestone, Continental, Hankook a Michelin.

Ukázalo se, že eko modely mají horší jízdní vlastnosti na mokré vozovce (v případě Hankooků jsou výraznější rozdíly i na suchu) a přitom nemají až takové výhody v životnosti nebo vlivu na spotřebu pohonných hmot. Například testované pneumatiky Bridgestone Ecopia EP001S a Hankook Kinergy Eco K425 sice mají vlivu nejmenší, ale oproti komfortním modelům Bridgestone Turanza T001 a Hankook Ventus Prime 2 je spotřeba nižší jen o 0,3 l/100 km. Větší rozdíl v opotřebení jsme zaznamenali pouze u pneumatik Continental, konkrétně u modelů ContiPremiumContact 5 a ContiEcoContact 5, kdy odhadovaná životnost ekologického modelu je zhruba 39 200 km a komfortního 34 000 km. Oba testované modely Michelin, komfortní Primacy 3 a ekologický Energy Saver+, mají téměř stejný vliv na spotřebu paliva a zanedbatelný rozdíl v životnosti, přičemž oba se dostaly nad hranici 50 tisíc kilometrů.

Ze srovnání všech testovaných pneumatik vyplývá, že zatímco ve zkouškách vlivu na spotřebu paliva je rozdíl nanejvýš pět procent (což odpovídá 0,3 l/100 km), v životnosti může být více než dvojnásobný.

Nižší vzorek, stejné vlastnosti?

V porovnávání ekologických a komfortních modelů jsme zřejmě narazili na nový trend výrobců, a to snižování výšky dezénu pneumatik. Za tím může být snaha o snížení valivého odporu, jehož hodnota je udávána na energetických štítcích. Michelin Energy Saver+ má o 1,5 milimetru nižší vzorek než v minulosti, pouze 6,5 mm oproti 8 mm. Ovšem i tak stále patří mezi pneuma-

ucha

Valivý odpor je sice opravdu jedním z nejmenších v testu, což dokládá minimální vliv na spotřebu pohonných hmot, ovšem jízdní vlastnosti na mokré vozovce jsou pouze průměrné, a to rozhodně neodpovídá „áčku“ na štítku. Jak se dočtete dále v textu, příkladů se zavádějícím označením je více.

Šestnáctipalcoví vítězové a poražení

Vítězem této kategorie se staly Michelin Primacy 3, které kromě zmiňované nejdelší životnosti předvedly nejlepší výkon na suché vozovce, ohodnocený velmi dobrou známkou. Ze zkoušek na mokru si odnesly dobrou známku, ovšem „s odřenýma ušima“. Je to především proto, že mají jen průměrnou odolnost proti aquaplaningu.

Nejlepší jízdní vlastnosti na mokré vozovce předvedly Goodyeary s označením Efficient Grip Performance, které byly ze všech testovaných nejlépe ovladatelné. Pneumatiky Nokian Line a Kumho Solus H S51 také dosáhly na dobré hodnocení z „mokrých zkoušek“, ale jejich celkovou známku limitovalo rychlé opotřebení. Pneumatiky Kumho i přesto mohou být dobrou volbou pro ty, kteří nejezdí s autem tak často – jejich kilometrový nájezd je zhruba o polovinu menší než v případě vítězných Michelinek. Konkrétně se bavíme o 26 ku 52 tisícům kilometrů. Jejich pořizovací cena je ale zhruba o 500 korun nižší.

Na suché vozovce se ukázaly slabiny pouze u dvou pneumatik, Semperit Speed-Life a Hankook Kinergy Eco K425, a to v ovladatelnosti a jízdní stabilitě. Ostatní dostaly dobré nebo velmi dobré známky. Nejkratší brzdovou dráhu jsme naměřili vítězným Michelinám Primacy 3 – necelých 36 metrů.

Mezi čtrnáctipalovými dvě propadly

V testu čtrnáctipalcových pneumatik byly při zkouškách na mokru nejlepší vítězné Continentaly ContiPremium-Contact 5, které jako jediné získaly velmi dobrou známku za ovladatelnost. Druhé Goodyeary Efficient Grip Performance dopadly nejlépe při brzdění – potřebují jen 31 metrů na asfaltu. U těchto modelů jsme nezaznamenali žádné větší slabiny, stejně jako v případě pneumatik Nokian Line, Dunlop Sport BluResponse, Vredestein Sporttrack 5 a Hankook Kinergy Eco K425.

Aby byla ověřena stálost kvality u obchodníků a zaručena transparentnost testování bez možnosti jakéhokoli podezření z manipulace testu, je vždy anonymně zakoupeno šest sad pneumatik jednoho modelu u pěti různých prodejců. Téměř u všech pneumatik byla potvrzena stejná kvalita, v několika málo případech bylo jiné označení na energetickém štítku, protože jednotlivé modely mohou existovat ve více specifikacích. V tabulce proto nově uvádíme také údaje z energetického štítku, aby bylo jasné, jaká pneumatika byla testována. Do testu vybíráme pouze ty modely, které mají na štítku u přilnavosti na mokré vozovce uvedenou nejhůře třídu C. Vedle šesti zakoupených sad pneumatik německým automotoklubem nakupuje ještě naše německá partnerská organizace Stiftung Warentest náhodně dalších 14 modelů a následně jsou porovnány s již zakoupenými vzorky ve zkoušce brzdění na mokré vozovce. I v tomto srovnání byla stejnými výkony potvrzena konzistence kvality všech modelů.

tiky s nejdelší životností, respektive nejpomalejším opotřebením. Bridgestone Ecopia EP001S má o další 0,2 mm nižší vzorek než Michelin, a zřejmě proto má jeden z nejmenších vlivů na spotřebu paliva. Těchto dobrých vlastností lze dosáhnout vhodným složením směsi a sofistikovanějším designem, které dokážou kompenzovat nižší vzorek. Souvislost s nižším vzorkem může mít také skutečnost, že ekologické verze značek Bridgestone, Continental a Hankook jsou nejtíššími v testu.

Porovnáme-li však klíčové jízdní vlastnosti eko modelů na mokré vozovce s komfortními verzemi, zjistíme, že komfortní jsou znatelně lepší. Výška dezénu se projevuje i na odolnosti proti aquaplaningu, protože eko model Bridgestone Ecopia EP001S a Michelin Energy Saver+ vyšly ze zkoušek jako nejhorší, naopak komfortní Bridgestone Turanza T001 jako jedna z nejlepších pneumatik.

Když už jsme narazili na téma energetického štítku pneumatik, musíme zmínit model Bridgestone Ecopia EP001S, který je jasným příkladem toho, že deklarovaným údajům se vždy věřit nedá. Jako jediný v této kategorii je totiž označen nejlepší třídou A pro valivý odpor i přilnavost na mokru.

Nokiany navíc patří mezi pneumatiky s nejpomalejším opotřebením.

Kdyby Firestone Firehawk TZ300 alpha měly o tři metry kratší brzdovou dráhu, byly by nejlepšími pneumatikami na mokru a možná by se staly i vítězi testu „čtrnáctek“, protože navíc mají druhé nejlepší jízdní vlastnosti na suché vozovce. Takhle však skončily až sedmé, protože jejich celkovou známku limitovalo uspokojujivé hodnocení za jízdu na mokru. I přesto jsou stále dobrou alternativou k vítězi testu.

Jízda na mokré vozovce dělala větší či menší problémy více testovaným modelům letních pneumatik, stejně jako tomu bylo v předchozích letech. Yokohama, GT Radial a Semperit ukázaly výraznější nedostatky na mokru, konkrétně slabší přilnavost a odolnost proti aquaplaningu. Naopak modelům Michelin Energy Saver+ a Sava Intensa HP, stejně jako již zmiňovaným Firestone, uteklo dobré hodnocení z „mokrych jízd“ jen o fous. Matadory MP 16 zkoušky na mokré vozovce vůbec nezvládly a odnesly si z nich nedostatečnou známku – mají velmi špatnou přilnavost a špatnou jízdní stabilitu. V testu proto skončily jako poslední a jejich koupi nedoporučujeme. Nepřesvědčivé výkony na mokru předvedly i pneumatiky Kumho KH27 Ecowing ES01 čínské výroby. Ani ty naše doporučení nezískaly.

Na suché vozovce jsme byli svědky určitých slabin u šesti modelů, které získaly jen průměrné známky. Nejlépe jezdí na suchu Goodyear EfficientGrip Performance – mají přesnou odezvu řízení a přímočarost při všech jízdních manévrech, dobrou přilnavost a jisté chování při změně jízdního pruhu a průjezdu esovitou zatáčkou. Nejkratší brzdovou dráhu jsme naměřili u pneumatik Dunlop – ze 100kilometrové rychlosti do zastavení potřebují 37 metrů, což je zhruba o 8 metrů méně než Matadorky, které stejně jako na mokré vozovce skončily poslední i na suchu.

U hodnocení vlivu na spotřebu pohonných hmot je rozdíl mezi nejlepšími Kumho a nejhoršími Pirelli 0,4 l/100 km. Kumho jsou také nejlepší ve zkoušce opotřebení. Odhadovaná životnost oproti nejhorším Infinity je téměř dvojnásobná, konkrétně 80 tisíc kilometrů.

Štítky opět nepřesné

Kumho KH27 Ecowing ES01, které skončily mezi čtrnáctkami jako před-

poslední, jsou dalším z mnoha příkladů toho, že nelze věřit všem údajům na energetických štítcích pneumatik. Zatímco výrobce uvádí u ukazatele valivého odporu třídu B, v našem testu byly Kumho nejlepší ve zkouškách vlivu na spotřebu pohonných hmot a opotřebení, což by mohlo odpovídat i třídě A. Naopak u přilnavosti na mokru je na štítku „béčko“, ale v našich zkouškách dopadly špatně v ovladatelnosti a brzdění, což limitovalo jejich celkovou známku na dostatečně. Čínský výrobce se nezvládl vypořádat s hlavním problémem pneumatik, a to vyvážením jízdních vlastností a životnosti.

Také pneumatiky Matador MP 16 mají na svém štítku zavádějící údaje. Podle něj jsou v přilnavosti na mokré vozovce na stejné úrovni jako například Savy, ovšem podle našich testů jsou na tom mnohem hůře. Lze to snadno zdokumentovat na výsledcích brzdných zkoušek. Matador má ve srovnání se Savou o osm metrů delší brzdovou dráhu na mokru, ve srovnání s nejlepším Goodyearem dokonce o 12 metrů. Na asfaltu a na betonu je pak o dalších 2,5 metru delší než u vítěze testu této velikostní kategorie. ✖

Do pravidelného mezinárodního testu letních a zimních pneumatik se snažíme zařazovat i další, dosud netestované značky. V roce 2014 se například nově podařilo otestovat pneumatiky Matador a Sava, jejichž výsledky najdete i v aktuálním srovnání. Z výběru naopak loni vypadla značka Barum, na kterou jste byli v dřívějších testech zvyklí. Pro letošní zkoušky zimních i letních pneumatik je už opět zařazena a s výsledky jejich modelů vás tak seznámíme hned v příštím testu, který připravujeme v předstihu před začátkem zimní sezóny.

Přes 100 letních pneumatik na www.dtest.cz/pneu

V naší online databázi naleznete i další rozměry letních pneumatik testované v předchozích letech. Každý rok vybíráme menší a větší z populárních rozměrů, od čtrnáctipo sedmnáctipalcové s šířkou od 165 do 225 milimetrů. Výsledky jsou dostupné našim předplatitelům.

letní pneumatiky, rozměr 185/60 R14

	Continental ContiPremium-Contact 5	Goodyear Efficient Grip Performance	Nokian Line	Dunlop Sport BluResponse	Vredestein Sportrac 5	Hankook Kinergy Eco K425
průměrná cena (Kč)	1370	1360	1240	1350	1190	1170
hodnocení kvality	dobře 67 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 62 %
mokrý vozovka	dobře 72 %	dobře 68 %	dobře 65 %	dobře 67 %	dobře 62 %	dobře 63 %
ovladatelnost	++	+	+	+	+	+
brzdění	+	+	+	+	o	+
aquaplaning: rovná vozovka / zatáčky	+ / o	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +
směrové vedení	+	+	o	+	+	+
suchá vozovka	dobře 74 %	dobře 79 %	dobře 68 %	dobře 74 %	dobře 72 %	dobře 74 %
ovladatelnost	++	++	+	++	+	++
brzdění	+	+	+	+	+	+
jízdní stabilita	+	++	+	+	+	++
opotřebení	dobře 64 %	dobře 64 %	velmi dobře 84 %	dobře 64 %	dobře 74 %	dobře 60 %
vliv na spotřebu pohonných hmot	dobře 66 %	dobře 70 %	dobře 64 %	dobře 72 %	dobře 72 %	dobře 68 %
hlučnost	uspokojivě 40 %	dostatečně 30 %	dostatečně 32 %	dostatečně 30 %	dostatečně 35 %	dostatečně 38 %
hlučnost vnitřní / vnější	o / -	- / -	- / -	- / -	o / -	o / -
rychlostní zkouška	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
údaje na energetickém štítku						
valivý odpor	E	C	C	C	E	E
přilnavost na mokré vozovce	A	C	B	B	B	B

klíč:

++	+	o	-	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Uspokojivě a jakékoliv horší hodnocení parametrů mokrá vozovka, suchá vozovka, opotřebení či vliv na spotřebu pohonných hmot limituje celkové hodnocení kvality. Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

Přehled aut, která mohou obouvat rozměr 185/60 R14

- Alfa Romeo 145
- Chevrolet Aveo, Kalos
- Fiat Punto
- Ford Fusion
- Honda Civic
- Hyundai Accent
- Lada 110, 111, 1117
- Mazda 2, MX-5
- Rover 416, 420
- Seat Cordoba, Ibiza
- Škoda Fabia
- Volkswagen Fox, Polo

- ★ vítěz testu
- ⊙ výhodný nákup

Firestone Firehawk TZ300 alpha	Michelin Energy Saver+	Sava Intensa HP	Pirelli Cinturato P1 Verde	Infinity Ecosis	Yokohama BluEarth AE-01	GT Radial Champro Eco	Semperit Comfort-Life 2	Kumho KH27 Ecowing ES01	Matador MP 16
1150	1490	1030	1360	930	1320	1110	1140	1200	1000
uspokojivě 59 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 43 %	uspokojivě 42 %	dostatečně 33 %	nedostatečně 14 %
uspokojivě 59 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 58 %	dobře 61 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 43 %	uspokojivě 42 %	dostatečně 33 %	nedostatečně 14 %
+	+	o	+	+	o	–	+	–	--
o	o	o	+	o	o	o	–	–	--
+ / +	+ / +	+ / +	+ / o	o / o	o / –	o / o	o / +	o / o	o / o
+	+	+	+	+	o	o	o	o	–
dobře 75 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 58 %	dobře 69 %	uspokojivě 50 %	dobře 71 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 53 %	dobře 68 %	uspokojivě 49 %
++	+	+	+	o	+	o	o	+	o
+	o	o	+	+	+	o	o	+	o
++	+	+	+	o	++	+	+	+	o
dobře 64 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 84 %	uspokojivě 54 %	dobře 70 %	dobře 64 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 90 %	dobře 74 %
dobře 66 %	dobře 72 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 56 %	dobře 70 %	dobře 74 %	dobře 66 %	dobře 74 %	velmi dobře 80 %	dobře 74 %
dostatečně 37 %	dostatečně 37 %	dostatečně 30 %	dostatečně 39 %	uspokojivě 41 %	dostatečně 39 %	uspokojivě 41 %	dostatečně 30 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 40 %
o / –	o / –	– / –	o / –	– / o	o / –	o / –	– / –	o / o	o / –
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
F	C	F	C	E	C	E	E	B	E
B	B	C	B	C	C	C	C	B	C

Jak testujeme

podrobný postup testu letních pneumatik
najdete na www.dtest.cz/pneu

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality
letních pneumatik

mokrý vozovka 40 %
suchá vozovka 20 %
opotřebení 20 %
vliv na spotřebu paliva 10 %
hlučnost 10 %

letní pneumatiky, rozměr 205/55 R16

	Michelin Primacy 3	Goodyear Efficient Grip Performance	Continental ContiPremium-Contact 5	Dunlop Sport BluResponse	Bridgestone Turanza T001	Fulda EcoControl HP
průměrná cena (Kč)	2100	1880	2030	1900	2040	1700
hodnocení kvality	dobře 72 %	dobře 68 %	dobře 67 %	dobře 66 %	dobře 65 %	uspokojivě 56 %
mokrý vozovka	dobře 60 %	dobře 69 %	dobře 65 %	dobře 64 %	dobře 66 %	uspokojivě 56 %
ovladatelnost	+	++	+	+	++	o
brzdění	+	+	+	+	o	o
aquaplaning: rovná vozovka / zatáčky	o / o	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / o
směrové vedení	+	+	+	+	+	+
suchá vozovka	velmi dobře 81 %	dobře 77 %	velmi dobře 80 %	dobře 77 %	dobře 78 %	dobře 67 %
ovladatelnost	++	++	++	++	++	+
brzdění	++	++	++	++	+	+
jízdní stabilita	++	+	++	+	++	+
opotřebení	velmi dobře 100 %	dobře 64 %	dobře 64 %	dobře 60 %	dobře 60 %	dobře 74 %
vliv na spotřebu pohonných hmot	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 68 %	dobře 70 %	dobře 64 %	dobře 68 %
hlučnost	uspokojivě 52 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 52 %
hlučnost vnitřní / vnější	+ / o	+ / o	+ / -	+ / -	+ / -	+ / o
rychlostní zkouška	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
údaje na energetickém štítku						
valivý odpor	C	B	C	B	C	C
přilnavost na mokré vozovce	A	A	A	A	A	B

klíč:

++	+	o	-	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Uspokojivě a jakékoliv horší hodnocení parametrů mokrá vozovka, suchá vozovka, opotřebení či vliv na spotřebu pohonných hmot limituje celkové hodnocení kvality. Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

- ★ vítěz testu
- 🎯 výhodný nákup

Hankook Ventus Prime2 K115	Semperit Speed-Life	Falken ZIEX ZE914	Nokian Line	Bridgestone Ecopia EP001S	Continental ContiEco-Contact 5	Michelin Energy Saver+	Hankook Kinergy Eco K425	Kumho Solus H S51	Kleber Dynaxer HP 3
1610	1700	1560	1940	2250	2030	2060	1630	1540	1610
uspokojivě 56 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 41 %
uspokojivě 56 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 59 %	dobře 63 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 44 %	dobře 68 %	uspokojivě 41 %
o	o	o	+	o	o	o	—	+	—
o	o	+	+	+	o	o	o	+	o
+ / +	+ / +	+ / o	+ / o	o / —	o / o	o / —	+ / +	+ / +	o / o
o	+	+	+	+	o	+	—	+	—
dobře 72 %	uspokojivě 57 %	dobře 78 %	dobře 74 %	dobře 73 %	dobře 75 %	dobře 76 %	uspokojivě 59 %	dobře 64 %	dobře 60 %
+	o	++	+	+	++	+	+	+	+
+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
+	o	++	++	++	++	++	o	+	+
dobře 64 %	dobře 60 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 54 %	dobře 74 %	velmi dobře 100 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 44 %	velmi dobře 80 %
dobře 60 %	dobře 72 %	dobře 62 %	dobře 64 %	dobře 78 %	dobře 72 %	dobře 72 %	dobře 78 %	dobře 64 %	dobře 70 %
uspokojivě 54 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 52 %	dobře 60 %	dobře 62 %	uspokojivě 54 %	dobře 62 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 45 %
+ / o	+ / o	+ / o	+ / o	+ / o	++ / o	+ / —	+ / o	+ / o	o / o
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
E	C	C	C	A	B	B	B	C	E
A	C	A	A	A	B	A	B	B	B

Přehled aut, která mohou obouvat rozměr 205/55 R16

- Alfa Romeo 147, Giulietta, MiTo
- Audi A3, A4
- BMW řady 1, 2 a 3, Z3, Z4
- Cadillac BLS
- Chevrolet Aveo
- Chrysler PT Cruiser
- Citroën C4
- Dacia Sandero
- Fiat 500L, Bravo, Croma
- Ford Focus, C-Max, Mondeo
- Honda Civic, FR-V, Accord
- Hyundai Coupe, i30, ix20
- Jaguar X-Type
- Kia Carens, C'eed, Soul, Venga
- Lancia Delta
- Lexus CT 200h, IS
- Mazda 3, 5, 6
- Mercedes-Benz třídy A, B a C, Citan, CLA, CLC, CLK, SLK
- Opel Astra, Meriva B, Zafira
- Peugeot 2008, 207, 307, 308
- Renault Fluence, Kangoo, Mégane, Scenic
- Saab 9-3
- Seat Altea, Exeo, Leon, Toledo
- Škoda Octavia, Superb, Yeti
- Subaru BRZ, Impreza, Legacy
- Toyota Auris, Avensis, Corolla
- Volvo C30, S40, V40, V50
- VW Caddy, CC, EOS, Golf, Jetta, New Beetle, Passat, Scirocco, Touran

Test Napařovací žehličky

Žehlení s párou je pohodlné a účinné. Naše pravidelné testy ukazují, že s kvalitou vyžehlení jsou na tom různé modely do jisté míry podobně, velké rozdíly jsou ale v odolnosti vůči zanesení. V našem aktuálním testu 11 napařovacích žehliček dělala tato důležitá zkouška problémy zejména nejlevnějším přístrojům s cenovkou pod pět stovek. Jejich nákup proto nemůžeme doporučit.

Nejlevnější nev

d dobrá rada
Přestože se v mnoha směrech kvalita jednotlivých napařovacích žehliček liší, v žehlení samotném si vysloužily stejné známky. Důležitou roli ovšem hraje test odolnosti vůči zanesení, který spolu s obsluhou výrazně ovlivnil celkové hodnocení. Nejlépe si vedla napařovací žehlička **Philips GC3810** (dobře, 980 Kč), která právě v těchto testech obstála a dokazuje, že kvalitní přístroj lze pořídit i za pouhou tisícovku. Pouhé procento v celkovém hodnocení ztratily modely **Braun TS715** (dobře, 1210 Kč) a **Tefal FV9650** (dobře, 2300 Kč), za který však zaplatíte více než dvojnásobek oproti vítězi. Tři nejlevnější žehličky v testu s cenovkou pod 500 Kč skončily na chvostu tabulky, problémy měly zejména s odolností vůči zanesení, ale i žehlicí plochy a snadností obsluhy.

Kvalitní vyžehlení je bezpochyby jedním z nejdůležitějších požadavků na dobrou žehličku. Napařovací přístroje k němu využívají páru, která se tvoří z vody v nádrži společným ohřevem parní komory a žehlicí desky. Následně vychází z otvorů v žehlicí ploše, které jsou u různých modelů rozmístěny různě. Cílem by však vždy mělo být dosažení co nejefektivnějšího vedení páry, čemuž napomáhají i drážky v žehlicí ploše. Díky vysokému výdeji páry lze u některých žehliček využívat také svislé napařování a žehlit tak například záclony nebo oděvy visící na ramínku, které se pro běžné žehlení nehodí – pánské obleky či dámské šaty. Umožňují ho všechny testované modely s výjimkou žehličky Tristar.

Proměnlivá měření, podobné výsledky

Výdej páry se u všech žehliček testoval ve dvou fázích – při maximální a střední teplotě. Celkově nejlepších výsledků dosáhl model Bosch, který získal velmi dobré hodnocení. Pravým opakem byl Philips GC4521, který v obou případech obdržel špatné známky. Co znamenají rozdíly v řechi čísel? Například u žehličky Tristar byl výdej páry při maximální teplotě třetinový oproti nejlépe hodnocené Tefal FV9650 (16 versus 48 g/min). Při středních teplotách měl

nejlepší výsledky již zmíněný Bosch (31 g/min), nejhorší Domo (3 g/min).

Jak se ale v našem testu opět potvrdilo, vysoký výdej páry nemusí nutně přinést výrazně lepší výsledky žehlení. Příkladem mohou být dva modely Philips (GC3810 a GC4521), které i přes výrazně odlišné hodnoty naměřené při testu výdeje páry obdržely stejnou známku za žehlení.

Během praktických zkoušek žehlení jsme se soustředili na tři nejčastější textilie – polyester (střední teplota), bavlnu (vysoká teplota) a džínovinu (maximální teplota). Míra vyžehlení zkušebních vzorků se hodnotila hodinu po vyžehlení v jejich střední oblasti pomocí vzorkovnic, které slouží jako kvalitativní stupnice. Zároveň se hledaly i případné spáleniny nebo stopy po úniku vody. Všechny žehličky obdržely uspokojivé hodnocení, nejlepší z nich (Tefal FV4488) ale dobrá známka utekla jen o procento. Nejhuře si vedly modely Concept a Domo, které naopak jen jedno, respektive dvě procenta dělila od dostatečné.

Vodní kámen úrazu

Stěžejní byla v našem testu zkouška odolnosti proti zanesení vodním kamenem. Dnes už jsou všechny žehličky vybaveny alespoň jedním z odvápňovacích systémů či ochranou, která by měla usazování kamene zabránit. Jak se ale opět ukázalo, i tak u nich může dojít k nevratnému poškození.

Při tomto časově náročném testu byly žehličky uchyceny do speciálního zařízení simulujícího žehlení a v pravidelných intervalech uvolňovaly páru. Test probíhal podle normy ČSN EN 60311 po dobu 252 hodin, a to ve dvanáctihodinových intervalech, po nichž

➤ str. 45

Jak testujeme

podrobný postup testu žehliček najdete na www.dtest.cz/zhelicky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality žehliček

výdej páry 5 %
žehlení s napařováním 20 %
odolnost vůči zanesení 40 %
odolnost žehlicí desky 5 %
obsluha 30 %

	napařovací žehličky					
	Philips GC3810 Azur Performer	Braun TS715 TexStyle 7	Tefal FV9650 Autoclean Anti-calc	Philips GC4521 Azur Performer Plus	Bosch TDA703021A	Tefal FV4880 Ultragliss
průměrná cena (Kč)	980	1210	2300	1640	2080	1440
hodnocení kvality	dobře 79 %	dobře 78 %	dobře 78 %	dobře 74 %	dobře 63 %	uspokojivě 58 %
výdej páry	velmi dobře 82 %	dobře 70 %	velmi dobře 84 %	dostatečně 28 %	velmi dobře 92 %	dobře 74 %
výdej páry: maximální / střední teplota	++ / O	+ / +	++ / O	- / --	++ / +	++ / O
žehlení s napařováním	uspokojivě 53 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 59 %
kvalita vyžehlení: polyester / bavlna / džíný	+ / O / O	+ / O / O	+ / O / O	O / O / O	O / O / O	+ / + / O
odolnost vůči zanesení	velmi dobře 95 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 91 %	dobře 69 %	uspokojivě 44 %
dlouhodobá zkouška	++	++	++	++	+	O
stálost výdeje páry	++	++	++	+	++	O
odolnost žehlicí desky	velmi dobře 90 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 100 %
obsluha	dobře 71 %	dobře 62 %	uspokojivě 59 %	dobře 71 %	uspokojivě 55 %	dobře 65 %
návod k použití	+	O	O	+	+	O
zapnutí a zahřátí	+	+	+	+	+	+
rychlost výroby páry (max. teplota)	++	++	++	++	++	++
přívodní kabel	++	+	++	++	++	++
ukazatel stavu vody / plnění a vyprazdňování	+ / ++	++ / +	- / +	+ / ++	- / -	- / ++
světelná kontrolka / nastavení termostatu	+ / -	+ / -	- / -	++ / -	+ / +	O / +
ovládací prvky / ovládání pohybu žehličky	++ / --	- / O	O / -	++ / --	- / O	+ / ++
skluz / tvar žehlicí desky	++ / ++	++ / ++	++ / +	++ / ++	+ / ++	++ / +
riziko popálení	++	++	++	++	++	++
čištění a odvápnění / skladování	+ / ++	+ / +	- / ++	+ / ++	O / ++	- / ++
technické údaje a vybavení						
maximální příkon (W)	2400	2300	2600	2600	3200	2400
hmotnost (kg)	1,7	1,8	2,2	1,8	2	1,8
změřený objem zásobníku na vodu (l)	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
ukazatel stavu vody	✓	✓	✓	✓	✓	✓
přívodní kabel: uložení / délka (m)	✓ / 2	✓ / 2,5	✓ / 2,5	✓ / 2	✓ / 2,5	✓ / 2
deklarovaný výdej páry: max. / konstantní (g/min)	150 / 40	140 / 40	210 / 50	200 / 50	200 / 50	130 / 40
parní ráz	✓	✓	✓	✓	✓	✓
plynulý výdej páry	x	x	x	x	x	x
svislé napařování / kropení	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
nastavení množství vydávané páry: manuální / automatické	x / ✓	✓ / x	x / ✓	x / ✓	✓ / x	✓ / x
automatické vypínání: ve svislé / vodorovné poloze / při převrácení	x / x / x	x / x / x	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	x / x / x	x / x / x
výrobce doporučovaná frekvence čištění	každý měsíc	kdykoliv je výdej páry nedostatečný	sběrač vodního kamene každé 4 měs., žehličku jednou ročně	každý měsíc	každé dva týdny	každý měsíc

klíč:

++	+	O	-	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

Philips GC2042 Easy- Speed Plus	Electrolux EDB6130 4Safety Precision	Concept ZN-8017	Domo DO7047S	Tristar ST8142
840	1430	480	490	360
uspokojivě 56 %	uspokojivě 46 %	dostatečně 39 %	dostatečně 31 %	dostatečně 28 %
uspokojivě 40 %	dobře 68 %	dostatečně 37 %	dostatečně 38 %	dostatečně 29 %
○ / -	+ / ○	- / -	○ / --	- / -
uspokojivě 58 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 41 %	uspokojivě 50 %
+ / ○ / ○	+ / ○ / ○	○ / - / ○	○ / ○ / ○	○ / ○ / ○
uspokojivě 54 %	dostatečně 23 %	dostatečně 28 %	nedostatečně 10 %	nedostatečně 0 %
○	--	-	--	--
○	○	-	--	--
dobře 60 %	velmi dobře 100 %	dostatečně 30 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 44 %
dobře 60 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 50 %
++	-	○	-	-
-	+	+	+	+
+	++	++	++	++
+	○	+	○	+
++ / ++	++ / -	-- / -	- / -	- / -
+ / ○	++ / -	+ / -	+ / +	○ / +
- / -	○ / ○	- / ++	- / ○	- / ○
+ / ++	++ / ○	++ / ○	++ / ○	++ / --
++	++	++	++	+
○ / +	+ / +	++ / ○	○ / ○	+ / +
2300	2300	1800	2000	1550
1,4	1,7	1,5	1,4	1
0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
✓	✓	✓	✓	✓
✓ / 2	✓ / 2,5	✓ / 2	✓ / 1,9	✓ / 2
100 / 35	150 / x	20 / x	100 / 40	x / 15
✓	✓	✓	✓	✓
x	x	x	x	x
✓ / ✓	✓ / x	✓ / ✓	✓ / ✓	x / ✓
✓ / x	x / ✓	✓ / x	✓ / x	✓ / x
x / x / x	✓ / ✓ / ✓	x / x / x	x / x / x	x / x / x
každé dva týdny	neuvedeno	každé dva týdny	neuvedeno	neuvedeno

★ vítěz testu
⊕ výhodný nákup

Okénko do historie

Žehlení bylo známé už ve staré Číně, kde lidé objevili možnost narovnávat látku pomocí rozpálených a těžkých kovových pánví. V Evropě se žehlení věnovali už v antickém období tzv. valchaři, kteří rovnali oblečení pomocí lisů. První ruční žehličky, vnímáme-li je jako lehce ovladatelné nástroje, se v Evropě objevily před více než 500 lety. Jednalo se o opracovaný kus kovu s hladkou stranou, který se rozechřival na kamnech. Madla těchto žehliček bývala železná, proto se s nimi manipulovalo obtížně a s vysokým rizikem popálení. Ve druhé polovině 19. století se objevila žehlička oválného tvaru se zašpičatělými konci. Díky tomu bylo možné pohybovat s ní do všech směrů. Vzápětí byl přidán i odnímatelný držák usnadňující manipulaci s jinak rozžhavenou rukojetí. Problém s rychlým vychladnutím žehlicí plochy se začal řešit plněním dutiny v žehličce rozpálenými uhlíky a později i lihem. V té době se už ve své hrubé podobě vyskytoval dnes všeobecně známý tvar zaobleného trojúhelníku. I přes pozdější pokusy mnoha designérů ho nahradit, se tvar žehlicí plochy ve své podstatě nezměnil, především díky šikovnému řešení odkládání a jednoduché manipulaci. Na druhou stranu zápach linoucí se z paliva v žehličce nakonec vedl v roce 1882 k sestrojení první elektrické žehličky. Ta však našla širší uplatnění až po první světové válce, kdy se do ní začaly zabudovávat termostaty umožňující regulaci teploty. Tak vznikly první žehličky, jak je známe i dnes.

Philips GC3810
Azur Performer
dobře (79 %), 980 Kč

Braun TS715 TexStyle 7
dobře (78 %), 1210 Kč

Tefal FV9650
dobře (78 %), 2300 Kč

Philips GC4521
dobře (74 %), 1640 Kč

Bosch TDA703021A
dobře (63 %), 2080 Kč

Tefal FV4880
uspokojivě (58 %), 1440 Kč

Philips GC2042
EasySpeed Plus
uspokojivě (56 %), 840 Kč

Electrolux EDB6130
uspokojivě (46 %), 1430 Kč

Concept ZN-8017
dostatečně (39 %), 480 Kč

Domo DO7047S
dostatečně (31 %), 490 Kč

Tristar ST8142
dostatečně (28 %), 360 Kč

★ vítěz testu
🎯 výhodný nákup

Další žehličky na www.dtest.cz

Do testu jsme poslali ještě další dva modely (Eta Digi Viento a Bosch TDA3026110), jejichž výsledky najdete na našem webu, jakmile budou dokončeny testy odolnosti vůči zanesení, které bylo nutné opakovat. V online databázi na www.dtest.cz/zehtlicky jsou přístupné také výsledky desítek dříve otestovaných žehliček a parních stanic.

Žehlicí plochy

Žehlicí plochy se stále vyrábějí primárně z kovu. Jde tak o jednu z mála částí žehličky, která je víceméně neměnná a lze ji jen těžko nahradit. Žehlicí plocha totiž vytváří velký tlak na látku a navíc musí být i tepelně vodivá. Ve většině případů se využívá různých slitin, které se obvykle vyznačují zvýšenou odolností proti poškrábání nebo usazování nečistot. Jednotliví výrobci si „tajemství“ složení svých žehlicích ploch pečlivě střeží a spotřebitelé je prezentují pod stále exotičtějšími názvy jako Steam Glide Plus, T-ionic Glide, UltraGliss Durilium a podobně. Pod těmito názvy se však ve skutečnosti skrývá nejčastěji nerezová ocel, smalt nebo eloxovaný hliník následně ošetřený nebo potažený speciálním materiálem. Tyto úpravy by měly zvyšovat odolnost, ovšem srozumitelnost a přehlednost bere za své. Kromě kovových jsou v současnosti používány i keramické žehlicí plochy.

Čím žehlit?

Suché žehličky jsou už dnes zastaralé a samotné žehlení s nimi je obtížnější a mnohdy i pomalejší než s napařovacími. Zpravidla se doporučuje používat je spíše na vlhké prádlo, aby došlo ke vzniku páry přímo v tkanině. Jejich nabídka není široká a lze je pořídit za relativně nízkou cenu.

Napařovací žehličky patří v současnosti k nejpobulárnějšímu typu. Oceníte u nich nejen rychlý start, ale i pohodlné žehlení. Hodí se k žehlení velkého množství prádla i k rychlému přezehlení košile po ránu. Jejich nevýhodou může být zanášení systému vodním kamenem, které se i navzdory ochranným prvkům a pravidelné údržbě může časem projevit na jejich funkčnosti. Tento problém se týká především méně kvalitních modelů.

Parní stanice jsou díky vysokému výdeji páry schopny vyžehlit i více vrstev prádla najednou, což při jeho velkém množství usnadňuje žehlení. Na rozdíl od napařovacích žehliček, u nichž se vlévá voda přímo do nádrčky v přístroji, disponují nádrží, s níž jsou propojeny hadicí. Parní stanice jsou tak schopny dosáhnout vysokého objemu páry bez nutnosti vodu doplňovat i během dlouhého žehlení. Nevýhodami jsou relativně pomalý rozjezd, větší rozměry a vyšší pořizovací cena. Jsou vhodné do početnějších domácností.

Cestovní žehličky se hodí především na služební cesty a na dovolené, kde si chcete zajistit dobrý vzhled oblečení. Vyznačují se svou skladností a nižší hmotností. Oblíbené bývají obzvláště cestovní napařovací žehličky.

Bezdrátové žehličky se svou konstrukcí příliš neliší od těch běžných, mají však výhodu spočívající v absenci kabelu. Ten totiž nevede do žehličky, ale do její základny, ze které se nabíjí akumulátor zabudovaný přímo v žehličce. Díky tomu s nimi lze pracovat, aniž by kabel překážel, ale je nezbytné je při žehlení odkládat do základny kvůli průběžnému nabíjení.

Ruční napařovače jsou ideální k úpravě sak, obleků a podobných kusů oblečení, které nejsou vhodné pro běžné žehlení. Jsou lehké a bezpečné pro většinu oděvů. Mnohdy se používají i s kartáčovým nástavcem. Částečně je lze nahradit napařovacími žehličkami nebo parními stanicemi vybavenými funkcí svislého napařování.

byla žehlička vyčištěna. Na základě dostupných dat se určovalo, zda je ještě schopna v testu pokračovat. Měřeno bylo množství a průběžný pokles vzniklé páry i případný únik vody. V případě, že funkčnost žehličky klesla pod určitou mez, nebo zcela selhala, byla zkouška zopakována s novou. Nejchůře dopadly Domo a Tristar, které neuspěly v prvním ani druhém kole testu. Naopak nejlépe si vedly modely Tefal FV9650 a Braun TS715.

Odolnost jsme testovali i u žehlicí plochy, která zůstává nejdůležitější částí žehličky, protože je v přímém kontaktu s prádlem a velkou měrou se podílí na výsledcích žehlení. Zatímco její skluz lze ověřit hned během prvního použití, odolnost se projeví až po delší době, někdy dokonce až po vypršení záruky. Poškrábaná žehlicí plocha přitom může oblečení poškodit.

V našem testu jsme plochy všech modelů třeli houbičkami na nádobi o různé tvrdosti. Po použití nejměkčí se ještě nevyskytl žádný problém a všechny odolaly bez nejmenších problémů. Při tření houbičkou střední tvrdosti už ale došlo k odhalení prvních nedostatků u modelů Domo a Tristar, u nichž byly jasně viditelné první známky poškození. Plocha žehličky Concept byla

dokonce už v této fázi silně poškozena. Při následném tření tvrdou houbičkou se stav žehlicí plochy u těchto tří přístrojů ještě zhoršil, zatímco jiné to jen mírně ovlivnilo, případně si i nadále zachovaly svou kvalitu.

Snadno a jednoduše?

Při výběru ideálního pomocníka je třeba myslet také na to, aby žehlení bylo snadné a pohodlné. Proto se při zkouškách zaměřujeme i na obsluhu, která zahrnuje nejen samotné žehlení, ale i přípravu na něj, a to především rychlost výroby páry a za jak dlouho po zapnutí je žehlička schopna provozu. V této části jsme žádný větší problém nezaznamenali, s určitými nedostatky se přesto potýkaly téměř všechny přístroje. U některých bylo obtížné ovládání pohybu žehličky, někdy bylo nešikovné řešení ovládacích prvků, jak z hlediska konstrukce, tak i manipulace. Ukazatel stavu vody nebyl vždy dokonalý, především v případě indikace prázdné nádrčky a značení maximální hladiny. V polovině případů pak nebyl dobře hodnocen termostat, ať už se jednalo o značení, intuitivnost ovládání nebo tepelnou stabilitu. ✕

Hypotéky stále levnější. Jak dlouho ještě?

Rekordně nízké sazby! Kdy jindy, když ne teď? Levněji už to nejde! To všechno hlásají reklamy na hypotéky ve snaze překonat psychickou bariéru, která se ke každému zadlužení váže. Motivují nás tak k nákupu prostřednictvím pocitu časové tísně podobně jako prodejci akcií, hrců nebo supermarket, který vyhlásí časově omezenou akci. U hypoték ale tato „akce“ trvá už několik let. Jak je to možné?

Netradiční situace vychází ze skutečnosti, že sazby úvěrů stále pokořují historická minima, a to až pod hodnoty, které by byly v minulosti nemyslitelné. Proto nejen ti, kteří usilují o prodej hypoték, ale i nezávislé zdroje již od roku 2008, kdy započal pokles sazeb připomínající dráhu přistávajícího letounu, varují před budoucím zdražením úvěrů. To sice jednoho dne nevyhnutelně musí přijít, ale nikdo neví kdy.

Jakékoliv jednoznačné rady ohledně vhodné doby fixace nebo správného načasování zadlužení, tedy také všechny rady typu „právě teď“, mohou dát jen věštci z křišťálové koule. Například v Japonsku podobná situace trvá téměř dvacet let. Pro národní hospodářství takový

stav příliš dobrý není, ale ti, kdo si půjčili peníze s úrokem fixovaným na krátkou dobu, popřípadě s plovoucí úrokovou sazbou, na své sazce vydělávají.

Jak to vidí velcí hráči?

Pokud chcete věštění přenechat jiným, můžete se podívat, jaký vývoj očekávají velcí hráči kapitálového trhu. Ti (si) dnes půjčují peníze na dva roky za pouhých 0,13, na pět let za 0,22 a na deset let za 0,67 procenta. Určité zvýšení sazeb na trhu tedy buď očekávají, nebo se ho alespoň obávají. Rozdíl lehce přes půl procenta ale znamená, že ani v horizontu deseti let nečekají žádné závažné změny.

Pokud se tedy kapitálový trh nemýlí, můžete si dnes vzít úrok s plovoucí sazbou, aniž byste v následujících deseti letech riskovali výrazné zdražení. Ani tato předpověď ale není stoprocentní. Pokud nechcete riskovat zvýšení sazby, musíte si připlatit za „pojištění“, které je obsaženo v sazbách fixovaných na dlouhou dobu. Proto jsou tyto sazby dražší. V období extra nízkých sazeb si totiž ani banky neumějí představit, že by úroky mohly ještě klesnout. A ačkoliv výrazné zdražování spíše neočekávají, proti tomuto riziku se jistí mírně zvýšeným úrokem.

Na nejčastěji volené fixaci na pět let vidíme (viz tabulky na straně 48), že u hypoték toto „pojištění“ není drahé. Zatímco plovoucí úrok dostanete u úvěru ve výši 80 procent k zástavní ceně nemovitosti v rozmezí 1,7 až 2,6 procenta, při pětileté fixaci se úrok jen mírně zvýší na 1,7 až 3 procenta. Kolik celkově přeplatíte při takovém rozdílu v úvěrových sazbách, ukazuje tabulka s příklady hypotečních

úvěrů. Kvůli půlprocentnímu rozdílu můžete u dvoumilionového úvěru za 30 let přeplatit o 200 tisíc korun více.

Volbou plovoucí sazby ale nemusíte vždy výrazně ušetřit, opět záleží na nejistém vývoji úvěrových sazeb. Nebude-li pro vás příznivý, může se vám tato volba naopak výrazně prodražit. Pokud na ni vsadíte, musíte být zkrátka připraveni i na možnost výrazného zvýšení splátek.

příklad hypotečního úvěru

výše úvěru – 2 mil. Kč, hodnota zástavy – 2,35 mil. Kč, LTV – 85 % ¹⁾, splatnost 30 let

úroková sazba (%)	1,60	1,80	2,00	2,20	2,40	2,60	2,80	3,00	3,30	3,60
měsíční splátka (Kč)	6999	7194	7392	7594	7799	8007	8218	8432	8759	9093
zapláceno na úrocích (Kč) ²⁾	519 561	589 829	661 260	733 847	807 579	882 444	958 440	1 035 520	1 153 240	1 273 444

¹⁾ LTV – poměr částky poskytnutého úvěru k zástavní ceně nemovitosti

²⁾ za předpokladu neměnné úrokové sazby po celou dobu splácení

LTV (Loan To Value) je důležitý parametr u hypotečního úvěru. Vyjadřuje poměr půjčené částky k zástavní hodnotě nemovitosti (ne ke kupní ceně), od kterého se odvíjí výše úrokové sazby. LTV je totiž jeden z hlavních rizikových faktorů, podle nichž věřitel (banka) hodnotí dlužníka. Pokud si tedy pořizujete nemovitost v hodnotě 2,5 miliónu a půjčíte si 2 milióny, jedná se o úvěr s 80% LTV, a to nezávisle na tom, kolik za nemovitost skutečně zaplatíte. Čím vyšší je LTV, tím nižší je ochota banky peníze půjčit.

Poplatky (ne)mizí

Jak se zvyšují nároky spotřebitelů, tak se zlepšuje nabídka. Banky pomalu, ale jistě přecházejí na evropské trendy a umetají cestičky k úvěru tak, aby jejich pořízení nic nepřekáželo. Zatímco donedávna jste museli k úrokům obvykle platit poplatky za zprostředkování úvěru, za odhad a za vedení účtu, dnes je vidět postupný trend mizení těchto extra poplatků.

Znamená to, že na nás banky vydělají méně nebo že nás dotují? Ani náhodou. Tyto poplatky nám jen „schovaly“ do úrokové sazby. A při nízkých sazbách na mezibankovním trhu si to mohou dovolit. Ačkoliv tedy zrušení poplatků neznamená vždy slevu, je díky nim nabídka hypoték alespoň o něco přehlednější.

Když už je řeč o slevách, nabízí se paralela k povídce Šimka a Grossmanna, kde pan učitel podplácí pokladníka, aby u něj pořídil levnější vstupenky. Výrok „nechci slevu zadarmo“ by totiž bylo možné pronést i v bance. Pokud chcete získat minimální sazbu, jakou banky inzerují na svých stránkách a jakou vidíte i v našich tabulkách na další straně, musíte často souhlasit s „úplatkem“ v podobě založení účtu u dané banky, musíte si sem přeměrovat výplatu (tzv. domicilace plateb), pořídít si kreditní kartu, pojištění nebo další produkty. Spočítejte si proto dobře, zda se vám takováto kombinace vyplatí. ✕

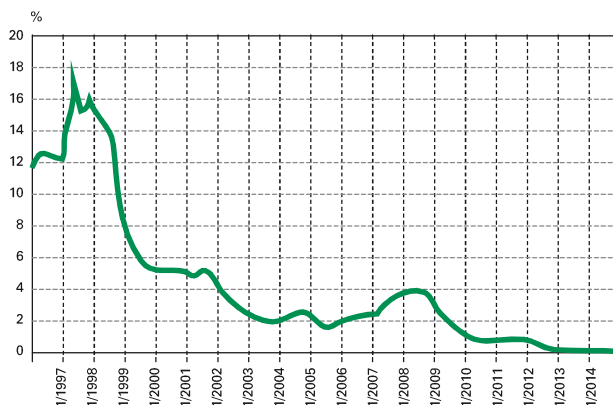

Jak chápat fixaci?

Sazby úroků z úvěru se neustále proměňují v reakci na situaci na trhu. Reagují především na změny sazeb, za které si samy banky půjčují peníze, ale také například na riziko nesplácení a/nebo poklesu cen zastavených nemovitostí či na změny bankovních politik.

Pokud se chcete proti riziku budoucího zvýšení sazeb pojistit, můžete si sjednat úvěr se sazbou garantovanou po určitou dobu – tedy **sazbou pevnou neboli fixní**. Po stejnou dobu nelze úvěr obvykle splatit bez sankcí, ale některé úvěry umožňují i částečné nebo úplné předčasné splacení – většinou však s přírážkou. Naopak při konci každého období fixace můžete hypotéku předčasné splatit či refinancovat. Velmi krátké fixace umožňující například po roce z banky odejít ke konkurenci (refinancování), ale bývají dražší než fixace tří- nebo pětileté, u kterých vás má banka jako svého zákazníka garantovaného po delší dobu. Pokud se sazba úvěru může kdykoliv změnit, hovoří se o **sazbě plovoucí nebo variabilní**. Možnosti předčasného splacení bývají u takových smluv různé, většinou je povinností alespoň po určitou dobu úvěr mít a předčasné splacení bývá umožněno jen omezeně.

PRIBOR – Prague InterBank Offered Rate – je pražská mezibankovní nabídková sazba. Jedná se o úrokovou sazbu, za kterou si banky navzájem poskytují úvěry na českém mezibankovním trhu. Je tedy klíčová třeba i pro výši úroků u hypotečních úvěrů. Používá se často jako referenční, například „ve výši 3 % nad sazbou PRIBOR“. Na grafu je vidět, že zatímco do roku 1998 sazby hodně kolísaly a v letech 2000–2008 kolísaly s maximálním rozdílem 4 %, od roku 2009 dosud vytrvale klesají. Není jasné, kdy tento trend skončí.

Minimální hypoteční sazby po započtení všech slev, úvěr na 2 mil. Kč

hypoteční úvěry s variabilní úrokovou sazbou							
poměr výše úvěru a hodnoty zajištění	do 50 %	51–60 %	61–70 %	71–80 %	81–85 %	86–90 %	91–100 %
Česká spořitelna	1,80 %	1,80 %	1,80 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %	3,00 %
ČSOB	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí
Equa bank	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí
Expobank CZ	2,49 %	2,49 %	2,49 %	2,64 %	2,89 %	2,89 %	nenabízí
Fio banka	2,38 %	2,38 %	2,38 %	2,43 %	2,59 %	nenabízí	nenabízí
GE Money Bank ¹⁾	2,04 %	2,04 %	2,04 %	2,04 %	nenabízí	nenabízí	nenabízí
Hypoteční banka	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí
Komerční banka ²⁾	2,09 %	2,09 %	2,09 %	2,09 %	3,09 %	3,09 %	3,09 %
mBank	2,49 %	2,59 %	2,59 %	2,59 %	2,59 %	2,59 %	2,89 %
Sberbank	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí
UniCredit Bank	1,69 %	1,69 %	1,69 %	1,69 %	1,69 %	3,69 %	3,69 %
Wüstenrot	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí	nenabízí

¹⁾ sazba tvořená pevnou a variabilní částí úrokové sazby (měsíční referenční sazba), pevná část fixovaná dle volby klienta (použita fixace 1 rok)

²⁾ fixace 3 měsíce

hypoteční úvěry s fixací úrokové sazby na 1 rok							
poměr výše úvěru a hodnoty zajištění	do 50 %	51–60 %	61–70 %	71–80 %	81–85 %	86–90 %	91–100 %
Česká spořitelna	3,69 %	3,69 %	3,69 %	3,89 %	3,89 %	3,89 %	4,89 %
ČSOB	3,59 %	3,59 %	3,59 %	3,69 %	3,69 %	4,79 %	4,79 %
Equa bank	3,84 %	3,84 %	3,84 %	4,24 %	4,24 %	4,24 %	5,54 %
Expobank CZ	3,74 %	3,74 %	3,74 %	3,89 %	4,14 %	4,14 %	nenabízí
Fio banka	3,40 %	3,40 %	3,40 %	3,45 %	3,61 %	nenabízí	nenabízí
GE Money Bank	3,05 %	3,05 %	3,05 %	3,05 %	nenabízí	nenabízí	nenabízí
Hypoteční banka	3,59 %	3,59 %	3,59 %	3,69 %	3,69 %	4,79 %	4,79 %
Komerční banka	2,89 %	2,89 %	2,89 %	2,89 %	3,89 %	3,89 %	3,89 %
mBank	2,64 %	2,74 %	2,74 %	2,74 %	2,74 %	2,74 %	3,04 %
Sberbank	3,89 %	3,89 %	3,89 %	3,89 %	3,89 %	4,79 %	4,79 %
UniCredit Bank	4,04 %	4,04 %	4,04 %	4,04 %	4,04 %	5,34 %	5,34 %
Wüstenrot	3,54 %	3,54 %	3,54 %	3,79 %	3,79 %	5,84 %	5,84 %

hypoteční úvěry s fixací úrokové sazby na 5 let							
poměr výše úvěru a hodnoty zajištění	do 50 %	51–60 %	61–70 %	71–80 %	81–85 %	86–90 %	91–100 %
Česká spořitelna	2,59 %	2,59 %	2,59 %	2,79 %	2,79 %	2,79 %	3,79 %
ČSOB	2,19 %	2,19 %	2,19 %	2,79 %	2,79 %	3,89 %	3,89 %
Equa bank	2,09 %	2,09 %	2,09 %	2,09 %	2,09 %	2,09 %	3,79 %
Expobank CZ	2,89 %	2,89 %	2,89 %	3,04 %	3,32 %	3,32 %	nenabízí
Fio banka	2,79 %	2,79 %	2,79 %	2,84 %	3,00 %	nenabízí	nenabízí
GE Money Bank	2,34 %	2,34 %	2,34 %	2,34 %	nenabízí	nenabízí	nenabízí
Hypoteční banka	2,19 %	2,19 %	2,19 %	2,79 %	2,79 %	3,89 %	3,89 %
Komerční banka	2,29 %	2,29 %	2,29 %	2,29 %	3,09 %	3,09 %	3,09 %
mBank	2,24 %	2,24 %	2,24 %	2,24 %	2,24 %	2,24 %	2,54 %
Sberbank	2,22 %	2,22 %	2,22 %	2,29 %	2,29 %	2,29 %	3,66 %
UniCredit Bank	1,69 %	1,69 %	1,69 %	1,69 %	1,69 %	3,19 %	3,19 %
Wüstenrot	2,24 %	2,24 %	2,24 %	2,49 %	2,49 %	4,14 %	4,14 %

Informační servis Spotřebitel ve světě

Opět se ukazuje, že stejné problémy mohou trápit spotřebitele kdekoli na světě. dTest upozornil na nevyhovující detektory kouře v prosinci 2013, francouzská spotřebitelská organizace vydala varování před nebezpečnými výrobky letos v lednu. Podle ní se mohly dostat na trh kvůli špatně nastaveným podmínkám certifikátu o shodě s evropskými předpisy, navíc kritizuje podmínky pro jeho udělení. Jaké další problémy se řeší jinde?

Mobilní problémy

■ **Polská spotřebitelská organizace Pro-Test upozornila na kauzu portálu Wapster.pl nabízejícího hry do chytrých telefonů zdarma.** Ty se však uživatelům prodražily, aniž by je na to kdokoli upozornil. Takzvané mikrotransakce navíc byly často maskovány za klasické nákupy uvnitř hry za herní měnu. Společnost CT Creative Team, která portál provozovala, dostala od polského Úřadu pro ochranu spotřebitele a hospodářské soutěže pokutu ve výši dvaceti tisíc zlotých a zákaz dalšího používání klamavých obchodních praktik.

■ **Výrobce počítačové techniky a softwaru Apple čelí žalobě.** Dva z jeho zákazníků si u kalifornského soudu stěžují, že paměť iPhone 6 je ve skutečnosti mnohem menší, než výrobce slibuje. Apple je tak nepřímou nutí jejich data ukládat za poplatek v takzvaném cloudu, čili

na internetovém úložišti. Problém je v tom, že velkou část paměti telefonu zabírá operační systém iOS a ve skutečnosti tak k využití zbývají přibližně tři čtvrtiny inzerované kapacity. Tento problém se však týká i telefonů s jiným operačním systémem stejně jako tabletů. Proto v našich testech vždy uvádíme také informace o využitelné kapacitě, která je reálně k dispozici.

Americké úřady pokutují

■ **Síť hotelů Marriott dostala pokutu ve výši 600 000 amerických dolarů od americké Federal Communication Commission (FCC)** za to, že svým klientům blokovala využití přenosného internetu a nutila je tak využívat placený přístup na hotelovou wi-fi. Řetězec se bránil, že použití přenosného internetu blokoval pouze z bezpečnostních důvodů, cílem prý byla ochrana zákazníků před ne-

zabezpečenými a potenciálně infikovanými sítěmi. Za připojení na hotelovou wi-fi však Marriott od svých hostů v případě konání konferencí vyžadoval až jeden tisíc dolarů.

■ **Americká Federal Trade Commission (FTC) na začátku ledna udělila pokutu ve výši 3,68 miliónu dolarů za klamavou reklamu společnosti NourishLife,** výrobci potravinových doplňků Speak. Ty slibovaly pomoc při léčbě vad řeči batolat a malých dětí včetně dětí s autismem, účinky ale nebyly prokázány. NourishLife kromě spotřebitelů klamala i prodejce, když o svém výrobku prohlašovala, že je vyvinut certifikovaným pediatrem a jeho účinnost dokládala zdánlivě nezávislou internetovou stránkou plnou „odborných studií“. Zmíněný lékař byl však pouze reklamním výmyslem, webové stránky pak vlast-

nila a veškerý obsah si psala sama společnost NourishLife.

Automobilka Honda dostala pokutu ve výši 70 miliónů dolarů od Amerického federálního úřadu pro bezpečnost dopravy (NHTSA)

za to, že v rozporu s předpisy nenahlásila více než 1700 incidentů, při nichž během uplynulých jedenácti let došlo kvůli technické závadě na vozidle ke zranění či dokonce úmrtí pasažérů. Honda pokutu přijala, popírá však zlý úmysl. Přiznává ale pochybení na straně administrativních pracovníků, kteří NHTSA nezaslali hlášení o poruchách, jež Honda získala od třetích stran.

Spotřebitelé a finance

■ **Vrchní soud v Lublani rozhodl, že v případě nevýhodných krátkodobých půjček pro seniory a sociálně slabé došlo k poškození klientů.** Tyto úvěry ve Slovinsku bez potřebné licence poskytovala společnost Fragorex sídlící v České republice. Spotřebitelská organizace Zveza Potrošnikov Slovenije (ZPS), která poškozeným klientům poskytla právní zastoupení, považuje rozhodnutí soudu za průlomové. Týkalo se totiž nejen úvěrů poskytovaných společnostmi bez licence, ale i její nástupnickou společností, která se pokusila uvalit exekuci na zákonem chráněné důchody svých klientů. Soud oba případy vyhodnotil jako nezákonné jednání poskytovatelů úvěrů a nastolil tak precedens pro posuzování dalších sporů. ✕

spotrebitele.dtest.cz

Nový portál přináší aktuální zprávy ze zahraničí i z České republiky. Jeho smyslem je nabídnout informace, které se v médiích obvykle neobjevují a které přispívají k lepší orientaci v oblasti spotřebitelské problematiky. Články jsou přehledně tříděny podle sledovaných kauz, nejčastějších problémů, zákonů, institucí a spotřebitelských organizací.

Z naší poradny

Chystáme se s manželem letos koupit automobil. Nový vůz je však mimo naše finanční možnosti a o stáčení tachometru u aut z autobazarů jsme toho slyšeli až dost, proto se snažíme na nákup ojetého vozu připravit. Lze si před nákupem prodejcem tvrzený údaj o počtu najetých kilometrů nějak ověřit?

Petra S.

U kupovaného vozidla je nutné se vždy seznámit s jeho historií a porovnat správnost údajů ze všech důležitých dokladů (velký technický průkaz, servisní knížka apod.). Stav ujetých kilometrů doporučujeme ověřit na internetové stránce Ministerstva dopravy ČR www.kontrolatachometru.cz. Zobrazí se vám data všech technických prohlídek a stavy kilometrů při nich zjištěné. K tomu je však zapotřebí znát VIN a číslo protokolu z poslední prohlídky provedené na stanici technické kontroly. Jedná se však o českou databázi, proto se u dovezených aut tímto způsobem stav tachometru zkontrolovat nedá. Existují ale i jiné portály jako např. www.zkontrolujsiauto.cz. Vždy se vyplatí vycházet z více zdrojů.

Právě ukončuji smlouvu s dodavatelem elektřiny. Co si pamatuji, vždy jsem hradil všechny zálohy i vyúčtování, přesto bych měl rád v ruce doklad o tom, že mu nic nedlužím. Mám právo něco takového po dodavateli žádat?

Roman V.

Ano, máte. Požádejte písemně dodavatele o potvrzení skutečnosti, že po celou dobu trvání smlouvy byly všechny jím vystavené faktury řádně a včas uhrazeny. Současně jej vyzvěte, aby sdělil, zda vůči vám eviduje jiné nesplněné závazky, které případně mohly být i postoupeny třetí osobě. Kopii dopisu spolu s dodacími listy bezpečně uschovejte pro případ, že by se někdo v budoucnu snažil vymáhat vám neznámé částky ze zrušené smlouvy. Pokud vás dodavatel přes výzvu nevyrozumí, jde to k jeho tíži a vy nemůžete být v prodlení s jakoukoli úhradou.

V povánočních výprodejích jsem si zakoupila zimní kozačky. Jedna z bot mě první den tlačila. Nejdříve jsem si myslela, že si nohy musí na novou obuv přivyknout, ale při bližším pohledu jsem si všimla, že jedna bota je menší než druhá. Prodavačku už to tak nepobavilo a snažila se mě přesvědčit, že jsem si toho měla všimnout dříve, a protože jsou kozačky již nošené, nemůže mi je vyměnit, a to i z toho důvodu, že jsou již prodané. Opravdu nemám na nic nárok, když jsem si to hned nezkontrolovala?

Karolína B.

Prodavačka neměla pravdu. Povinnost si zboží zkontrolovat jako spotřebitelka nemáte, ani při nákupu a ani později doma. Je-li to natolik zjevná vada, tak by si toho především měl všimnout při prodeji prodejce a záměnu

© Givaga / Fotolia

bot ihned napravit. Je totiž jeho povinností předat vám obuv ve správné velikosti, a pokud se tak nestalo, musí to odčinit, jakmile uplatníte reklamaci. V tomto případě prodejce nesplnil požadovanou jakost zboží při převzetí, která vás opravňuje požadovat dodání správné boty do páru. Při nemožnosti její výměny je vaším právem od kupní smlouvy odstoupit a žádat zpět plnou kupní cenu. Skutečnost, že ke zjištění vady došlo až po prvním vzetí bot, nemá žádný vliv na vaše nároky vůči prodejci. Ve snaze vyhnout se podobným těžkostem však lze jen doporučit důkladně si zboží přezkoumat přímo na prodejně.

i

Spotřebitelská poradna dTestu
Do nepříjemné situace se může dostat každý, proto vám přinášíme informace, jak se co neefektivněji domoci svých práv s naší pomocí.

■ Uložte si do telefonu číslo poradenské linky dTestu 299 149 009. Každý všední den od 9 do 17 hodin jsou vám k dispozici naši poradci.

■ Setkáte-li se při nákupu, reklamaci či v jiné situaci s problémem, se kterým si nevíte rady, a je všední den mezi 9. a 17. hodinou, volejte hned.

■ Potřebujete-li vyřešit složitější problém, mějte po ruce všechny písemnosti (např. účtenku, smlouvu, záruční list) a připravte si stručné shrnutí problému, aby se náš poradce mohl v dané věci rychle zorientovat a poradit vám, jak postupovat.

Hledáte informace?

**Přehled vybraných testů
z posledních let.
Výsledky všech testů a další
informace najdete na
www.dtest.cz.**

Auto + doprava

Bezpečnost automobilů	1/15
GPS navigace	1/14; 1/15
Letní pneumatiky	3/13; 4/14
Zimní pneumatiky	10/13; 10/14

Děti

Autosedáčky	11/13; 6/14
Dětská jízdní kola	3/11
Dětské nosiče (klokanky)	3/14
Dětské vozíky za kola	7/13
Chůvičky	7/11
Kočárky	12/13; 11/14
Opalovací přípravky pro děti	7/14
Škodlivé látky ve výrobcích pro děti	2/15

Domácnost

Detektory kouře	12/13
Digestoře	11/14
Domácí pekárny	9/14
Chladničky	6/12; 12/14
Kávovary	12/13; 12/14
Kuchařské nože	1/15
Kuchyňské roboty	5/13
Mikrovlnné trouby	1/13; 5/14
Myčky nádobí	5/14; 10/14
Odstraňovače skvrn	8/13
Parní hrnce a trouby	2/12
Prací koule, mýdlové ořechy	1/12
Prací prostředky	10/13; 7/14
Prací prostředky alternativní	3/13
Práčky	4/14; 9/14
Pyrolytické trouby	11/13
Robotické vysavače	3/14
Rychlovarné konvice	4/13
Ruční šlehače	2/15
Stolní mixéry	1/14
Sušičky prádla	8/14
Topinkovače	2/14
Tyčové mixéry	3/13
Vysavače	6/13; 8/14
Zdroje světla	8/13; 10/14
Zmrzlinovače	7/14
Žehličky	2/13; 6/14

Obraz + zvuk

AV receivery	2/14
Baterie	6/14
Bezdrátové headsety	8/12
Blu-ray přehrávače	9/12
Domácí kino	12/12
Fotoaparáty	7/14; 2/15
Hi-fi systémy	1/14
MP3 dokovací stanice	1/12
MP3 a multimediální přehrávače	1/12; 12/12
Projektor	8/14

Sluchátka	10/14
Soundbary	1/15
Sportovní kamery	6/13; 9/14
Televizory	3/14; 12/14

Telefony + počítače

Bezpečnostní aplikace	8/13
Mobilní telefony	11/13; 11/14
Navigace pro mobily	8/14
Ochrana počítače	4/13; 3/14
Přepětové ochrany	7/13
Tablety	12/13; 12/14
3D tiskárna	8/13
Tiskárny	10/13; 5/14
Vodotěsné obaly	4/12

Sport + hobby

Běžecské bundy	10/12
Běžecské kalhoty	9/14
Běžecské lyže	1/12
Běžecské ponožky	9/13
Cyklistické přilby	5/14
Digitální píana	4/12
Elektrické vertikutátory	2/13
Chytré náramky	2/15
Kotoučové pily	5/13
Lyžařské přilby	1/13
Příklepové a aku vrtačky	2/14
Řetězové pily	9/13
Sekačky benzínové	3/13
Sekačky elektrické	3/12
Sekačky robotické	4/14
Spací pytle	5/11
Sporttestery	4/11
Štípače dřeva	12/11
Trekingová obuv	8/12
Zahradní drtiče	8/11
Zahradní pilky	2/13
Zámky na kolo	5/13

Zdraví + kosmetika

Antiperspiranty	8/11
BB krémy	11/14
Elektrické zubní kartáčky	1/14
Holicí stroje a holítko	7/12; 11/13
Krémy proti vráskám	6/14
Mezizubní péče	11/12
Měřiče krevního tlaku	1/11
Opalovací přípravky	7/12; 7/13
Sílonky	10/13
Spodní prádlo	5/12
Šampony pro barvené vlasy	6/12

Jídlo + pití

Citróny, limetky, máta	8/13
Černý čaj	9/12
Čokolády	7/12
Hořčice	4/14
Hořčické trubičky a oplatky	1/14
Jablečné džusy a mošty	10/14
Jahodové džemy	6/14
Jedlé tuky	11/13
Jogurty jahodové	9/13
Káva instantní, mletá	10/11; 1/13

Kávové kapsle	12/14
Kysané a sterilované zeli	2/13
Ledové čaje	8/14
Listová těsta	9/14
Majonézy	12/12
Máslo	12/11
Med	5/12
Mletá masa	2/15
Mléko	3/14
Mykotoxiny v pivu	5/13
Mykotoxiny v rozinkách a arašidech	12/13
Olivové oleje	10/12
Párky vídeňské	4/13
Poličan krájený	7/13
Pstruzi	6/12
Rybí filety a filé	11/12
Slunečnicové oleje	11/14
Smetany	3/12; 2/14
Syrová kuřata	2/12
Špagety	7/14
Špekáčky	5/14
Tavené sýry	3/13
Vanilkový a vanilinový cukr	4/14
Vejce (čerstvá)	6/13
Vepřová šunka dušená	10/13
Zelené čaje	1/15

Právo + finance

Aukční portály	12/13
Běžné účty	5/14
Cestovní pojištění	6/14
Cestovní smlouvy	5/14
Daně	1/15
Dětské účty	7/14
Dovolená bez zájezdu	8/14
Investice a poplatky	9/14
Mobilní tarify	10/14
Náhrada újmy a škody	11/14
Nákup na internetu	4/14; 12/14
Nechtěné dárky	1/15
Nový občanský zákoník	1/14
Pojištění nemovitosti	4/14
Pojištění odpovědnosti	11/14
Pojištění schopnosti splácet	2/15
Povinné ručení	2/14
Přenesení telefonního čísla	2/13
Převzít či nepřevzít?	10/13
Reklamace služeb	7/14; 10/14
Reklamace zájezdu	6/14
Slevové portály	4/13
Smlouva o dílo	3/14
Smlouvy s operátory	9/14
Spotřebitelské úvěry	12/14
Spořicí účty	8/14
Úpadek cestovní kanceláře	8/13
Záruka a NOZ	2/14
Ztráta radosti z dovolené	9/13
Životní pojištění	5/13

Předplatte si dTest a ušetříte

Výsledky testů a spousta užitečných informací každý měsíc ve vaší schránce a denně na www.dtest.cz.

Roční předplatné časopisu dTest v ČR: 849 Kč

Roční předplatné časopisu dTest v SR: 32,90 EUR

Cena zahrnuje:

- 12 vydání časopisu
 - zdarma roční přístup do online databáze více než 12 000 výrobků otestovaných od roku 2005
 - přístup k výsledkům testů v mobilní aplikaci dTest
 - speciální poradenskou linku s přednostním servisem
 - zdarma bonus v podobě praktické brožury vzorů pro řešení spotřebitelských problémů podle nového občanského zákoníku v hodnotě 200 Kč
- Pro srovnání: Ve stánkovém prodeji stojí 12 vydání časopisu dTest 1068 Kč bez přístupu do online databáze a dalších výše uvedených předplatitelských výhod.*

Jak předplatné objednat?

Nabízíme několik možností:

- elektronicky: vyplněním objednávky na www.dtest.cz/predplatne nebo www.dtest.sk/predplatne
- telefonicky: na čísle 241 404 922
- zasláním SMS na číslo 604 556 874 ve formátu: dtest jméno příjmení ulice číslo popisné PSČ obec e-mail
- výsledky jednotlivých testů lze zaplatit kartou nebo přes SMS; informace u jednotlivých testů na www.dtest.cz / www.dtest.sk

dTest: Jinak než ostatní

Objektivně, nezávisle, bez reklam

Testuje se v laboratořích, ne v redakci

- Naši redaktoři osobně netestují žádné výrobky ani potraviny. Pro tyto účely využíváme profesionální laboratoře vybavené potřebnými technologiemi a zkušenostmi.
- Specializované laboratoře nám poskytují odborné zázemí a know-how. Při vyhodnocování výsledků si na pomoc bereme normy, zkušenosti laboratořích, očekávání spotřebitelů, ale i selský rozum.
- Jména laboratořích nezveřejňujeme, chráníme tak jejich nezávislost. Před zavedením tohoto pravidla bývaly laboratoře v některých případech vystaveny tlaku ze strany výrobců, kteří u nich mohou také zadávat zakázky.

Výrobci nemají žádnou možnost ovlivnit výsledky našich testů

- Vzhledem k tomu, že nejsme klasickým časopisem, ve kterém může i polovinu obsahu tvořit reklama, výrobci na nás nemohou vyvíjet tlak v podobě hrozby ukončení inzerce. Ta je hlavním zdrojem financí pro provoz běžných médií.
- Při nákupu výrobků do testu postupujeme jako běžný spotřebitel. Výrobky nakupujeme anonymně v maloobchodní síti, nikdy je nepřijímáme od výrobců.
- Výběr výrobků vychází z pečlivého průzkumu trhu u nás i v dalších státech, kde působí spotřebitelské organizace účastníci se daného testu.

Využíváme mezinárodní spolupráci a zkušeností našich partnerů

- dTest je jediným českým členem mezinárodní organizace zastřešující nezávislé testování pro spotřebitele (International Consumer Research & Testing).
- Zkušenosti desítek spotřebitelských organizací po celém světě jsou nejlepším předpokladem pro vytvoření optimálních podmínek pro testování.
- Díky dlouholeté praxi a mezinárodní spolupráci s jasně danými pravidly je zajištěno, že v testech se pracuje s relevantními daty, objektivními postupy a reálnými potřebami spotřebitelů.

Více o fungování dTestu najdete na

www.dtest.cz/onas

Nahlédnutí do dTestu 4–2015

© Saklaková / Fotolia

Týčové mixéry

Po ručních šlehačích jsme si posvětili i na další malé kuchyňské pomocníky. Jak se obsluhují a co všechno dovedou týčové mixéry? Jsou mezi nimi velké rozdíly, nebo je jedno, který vyberete? Odpovíme v dubnovém vydání.

Sekačky

Jaro je tady a s ním se o slovo hlásí i trávničky, které opět bude třeba sekat. Připravili jsme proto pro vás test benzínových i elektrických sekaček, které experti prověřili na různých typech trávničků i terénu.

Dokovací reproduktory

Přehrávat hudbu z mobilních zařízení a zároveň je dobít. To dokážou dokovací reproduktory, které využijete jako doplněk vašeho mobilu nebo tabletu. Nás zajímala kvalita jejich zvuku, nabízených funkcí i spotřeba a snadnost obsluhy.

Roztíratelné rostlinné tuky

Řada lidí je považuje za zdravější alternativu k máslu a vžil se pro ně název margaríny, byť nemusí být přesný. Jak je rozlišuje legislativa a jaká je jejich kvalita? Prozradíme v dubnu v testu 22 výrobků s různým obsahem tuku. změna vyhrazena

© magraphics.eu / Fotolia

© arenaphotok / Fotolia

© Patrysia / Fotolia

3 důvody, proč si předplatit dTest

1. Peníze vložené do předplatného se vám mohou vrátit už během jediného nákupu. Naše nezávislé testy ukazují, že dražší výrobky nemusí být lepší než levnější konkurence. S dTestem efektivně nakoupíte a ušetříte.

2. Jako předplatitel získáváte zdarma přístup do unikátní databáze tisíců testů na našich webových stránkách www.dtest.cz.

3. Praktické dárky, které dostávají naši předplatitelé, potěší a usnadní život.

Předplatné objednávejte na www.dtest.cz/predplatne nebo na telefonním čísle 241 404 922.